

LAJOSMIZSE ÉRTÉKEI

A LAJOSMIZSEI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR
BEMUTATÁSA

AGRÁRMINISZTERIUM

LAJOSMIZSE ÉRTÉKEI

A LAJOSMIZSEI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BEMUTATÁSA

2025

Tisztelt Olvasó! Kedves Lajosmizseiek!

Kezükben tartják azt a kötetet, amely nem csupán egy könyv, hanem közös örökségünk, identitásunk és büszkeségünk kézzelfogható lenyomata. A Lajosmizsei Értéktár első kiadványa egy olyan munka gyümölcse, amely mögött közösségi összefogás, elkötelezettség és a helyi értékek iránti mély tisztelet áll.

Az értéktár célja nem más, mint összegyűjteni, megőrizni és méltó módon bemutatni mindazt, amit Lajosmizse közössége értéknek tart. Legyen szó épített örökségről, hagyományról, kulturális szokásról, helyi személyiségekről vagy éppen a természeti kincseinkről – ezek mind-mind részei annak a sokszínű, élő hagyománynak, amely bennünket, lajosmizseieket összeköt. Ez a könyv egy időutazás is egyben: visszatekintés múltunkra, gyökereinkre, miközben üzenete van a jelennek és a jövőnek is.

Hiszem, hogy csak az a közösség tud erős és összetartó maradni, amely ismeri és becsüli a saját értékeit. A Lajosmizsei Értéktár épp ezt a küldetést szolgálja: emlékeztet bennünket arra, kik vagyunk, és mire lehetünk büszkék.

Köszönet illeti mindazokat, akik részt vettek az értéktári munka összeállításában – szakembereket, kutatókat, helytörténeti érdeklődésű civileket, tanárokat, diákokat, és mindenkit, aki hozzájárult ahhoz, hogy ez a könyv most megszülethesen. A munkájuknak köszönhetően nemcsak a jelen, hanem a jövő generációi is megismerhetik Lajosmizse értékeit.

Bízom benne, hogy ez a kiadvány nemcsak olvasmányként szolgál majd, hanem inspirációt is ad: a felfedezés öröme, a megbecsülés érzése, és az összetartozás tudatát. Jó szívvel ajánlom minden lajosmizsei és minden érdeklődő figyelmébe!

Fekete Zsolt
polgármester

A települési értéktárról

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben kapott felhatalmazás alapján a települési, önkormányzatok értéktár bizottságot hozhatnak létre, amely bizottság azonosítja, rendszerezi az illetékességi körébe tartozó területen fellelhető helyi értékeket, és azt egy adatbázisban, az értéktárban kategorizálva tartja nyilván. A hungarikum törvény végrehajtására vonatkozóan 2013-ban született meg az a végrehajtási rendelet, amely szabályozza a javaslattevőt, az értéktárak működését, és meghatározza a nyolc kategóriát, amelybe a nemzeti értékeket sorolhatja a javaslattevő.

A kategóriák a következők:

1. agrár- és élelmiszergazdaság,
2. egészség és életmód,
3. épített környezet,
4. ipari és műszaki megoldások,
5. kulturális örökség,
6. sport,
7. természeti környezet,
8. turizmus és vendéglátás.

Értékeink számbavétele egy alulról felfele építkező rendszerben történik, ahol a piramis csúcsán a hungarikumok állnak. A piramis első lépcsőfoka a települési, tájegységi értéktár, és a megyei értéktár, majd ezek fölött helyezkedik el a Magyar Értéktár. A Magyar Értéktárban levő nemzeti értékekből kerülnek ki a kiemelkedő nemzeti értékek és a hungarikumok.

A XXI. század fogyasztói és információs társadalmában egyre inkább veszendőben vannak az identitásunkat, kötődéseinket és gyökereinket jelentő tárgyi, szellemi emlékek. Minden településnek, közösségnek vannak megőrzésre méltó értékei, még akkor is, ha ezt az ott élők nem tekintik annak.

Lajosmizse Város Önkormányzata 2014-ben létrehozta a Lajosmizsei Települési Értéktárat, valamint megalakult az Értéktár Bizottság. A bizottság feladata az értéktárba javasolt települési értékek azonosítása a helyi értékeket tartalmazó gyűjtemény gondozása, a megyei értéktárral történő kapcsolattartás.

Lajosmizsén szép számban fellelt települési értékek csak két kategóriából hiányoznak, ezek pedig az egészség és életmód, illetve az ipari és műszaki megoldások kategóriák. Ebben a kötetben a települési értékek felsorolása ABC rendben történik.

Lajosmizsei Települési Értéktár Bizottság tagjai:

Elnök: (a mindenkori polgármester)

Fekete Zsolt (2024.10.01-től)

Bizottsági tagok:

Óber Roland (2021.07.01-től) (bizottsági tag a művelődési ház mindenkori igazgatója)

Rimóczi László (2014.01.30-től)

Kocsis Györgyné (2022.05.26-től)

Adonyi Gabriella (2023.05.18-től)

Volt tagok:

Basky András (2014.01.30-2024.09.30)

Guti Istvánné (2014.01.30-2021.06.30)

Tari Endre (2014.01.30-2016.01.21.)

Hajdrik Gabriella (2014.01.30-2015.09.30)

Sólyom János (2015.09.30-2023.02.19)

dr. Csire Gézané (2016.01.21-2022.05.26)

Bakacsi Ernő írói munkássága

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, városi könyvtár

Értéktárba kerülés éve: 2018

Bakacsi Ernő 1938-ban gazdálkodó szülők gyermekeként született Lajosmizsén. Szülei munkáját, a mezőgazdasági munka fortélyait az itt töltött több évtized alatt alaposan megismerte, hiszen maga is aktívan részt vett a gazdálkodás minden részében. Ezek a tapasztalatok később hiteles alapul szolgáltak írásainak, nagyon sokszor felhasználta az otthon látott eseményeket, mindig erős vágyat érzett azíránt, hogy gondolatait minél inkább a valósághoz hűen írja le.

Kiderült, hogy jó érzéke van az íráshoz. Írói munkásságát Dr. Ködöböcz Gábor irodalomtörténész jellemzi legjobban a következő módon: „Bakacsi Ernő bámulatos valóság-és emberismerettel bíró, feltétlenül életigenlő, fokozottan természetközeli író. Történeteiből, figuráiból, beszédmódjából, sőt egész látás-és ábrázolásmódjából is keresetlen egyszerűség árad. Az utóbbi évtizedekben megjelent köteteinek és folyóiratpublikációinak egybehangzó tanúsága szerint nemzet kultúra nélkül és kultúra nemzet nélkül nem létezhet. ... közösségi - nemzeti horizontban gondolkodó művészi magatartás a Bakacsi-művek talán legrokonszenvesebb védjegye.”

Szorgalmas írói munkásságát jellemzi, hogy 1999 és 2016 között évenként jelentek meg művei, sőt 2001-ben és 2006-ban két könyvet is megjelentetett. Bakacsi Ernő Lajosmizsét mindig fontos helynek tartotta, hiszen Lajosmizse kiemelt forrásanyagként szolgált az író gondolatainak megszületéséhez, valamint a történetek hitelességéhez.

Megjelent kötetei: Aki három néven élt (2025), Bajtársak (2023), A tiszai ember (2022), A „Verőfény” titka (2021), Árpád álma (2020), A hombár rejtélye (2018), 56-os mozaik (2016), Vihartépte nyár – Őszi jégverés (2015), A lélek lázadása (2014), Az üreg (2013), Lángoló tavasz (2012), Szívdobbanás (2010), Elszántott mezsgyék (2009), Élni kell (2008), Aláírtak (2006), Igazságért kiáltok (2006), Vajúdó élet (2005), Pirkad (2004), Lépés a sötétbe (2003), De miért? (2002), Kiüldözöttek (2001), Húsz év tanyán (2001), Bogár (2000), Indák (1999)

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Turizmus és vendéglátás

Web: <https://www.lacibacsi.com/video/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/lacibacsikonyhaja/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2015)

Benke László (Lajosmizse, 1948 - Lajosmizse, 2019)

Benke László 1948. augusztus 21-én Lajosmizsén, egy vendéglősmester gyermekeként született. Már hétéves korától pikolófiúként dolgozott, majd utcai fagyaltárus lett. A gyermekkorának „vendéglátós” élményei meghatározóvá váltak egész életére.

1962-ben a budapesti Vendéglátó- ipari Technikumban szakácsszakmát tanult. Első munkahelyén, a Szabadság Szállóban hidegkonyha főnökként dolgozott, majd öt éven keresztül a Tihanyi Motel, majd a Gundel Étterem séf-helyetteseként. 1971-ben a Vadászati Világkiállítás alkalmából nyílt Sylvanus Szálló séfjeként végzett sikeres munkája elismeréseként Párizsban a Magyar Ház Boulevard Sangermenen séfje lett. 1974-től a Gundel Károly Vendéglátó Technikum tanáraként dolgozott 18 évet. Oktatói tevékenységét „Kiváló pedagógus” kormánykitüntetéssel ismerték el.

1979-1980 mesterszakács, mestercukrász lett és még ebben az évben a vendéglátó főiskola áruforgalmi szakát is sikeresen elvégezte. 1981-ben Hollandiában az Engels Konzernnél dolgozott egy évet. 1988-ban a Frankfurti „IKA HOGA” szakácsolimpián a regionális csapat vezetőjeként a nemzetek nagydíját nyerték meg, egyéni kategóriában pedig három aranyéremmel ismerték el munkáját. 1992-ben a Sevillai Világkiállítás egyik séfjeként kollégáival a Mátyás Király Éttermet üzemeltették ahol a magyar gasztronómiát népszerűsítették munkájukat ekkor a Legjobb Étterem címmel tüntették ki. 1996-ban a Magyar Szakács és Cukrász Szövetség a Venesz József életműdíjat - „a magyar Oscar” - adományozott szakmai munkájáért. 1998-ban Chaine des Rotisseurs lovagja lett, ezzel a Nemzetközi Kancellária is elismerte szakmai elhivatottságát. 1998-99-ben a TV2 séfjeként mintegy 450 adása volt. 2000-ben szakkönyve jelent meg, valamint több szakácskönyv szerzője. 2003-ban a belügyminisztertől a köztársaság címerével ékesített aranygyűrűt kapta, ebben az évben Lajosmizse első díszpolgára is lett. 2005-ben Gribek Lajossal elkészítették A Magyarok Asztala című könyvet.

2005. december 14-én a pestlőrinci Zila kávéházban hivatalosan is megalakult az Első Magyar Fehér Asztal Lovagrend. A lovagrend nagymestere Benke László volt.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya 91.

Web: <https://charolaiskft.com/>

Értéktárba kerülés éve: 2015

A lajosmizsei Charolais Kft. nevében hordozza a világon legelterjedtebb húsmarhafajta iránti elkötelezettségét. Az összes földrészt beleértve nincs olyan, önmagára valamit is adó jelentős tenyészet, amelyik ne tartana folyamatos készenlétben charolais bikát.

Az elismert marhatenyésztő vállalkozás ügyvezetője Bujdosó Márton. A vállalkozás célja, hogy minőségi húsmarhát állítson elő a hazai és nemzetközi piacok számára.

A Charolais Kft. gyökerei a hajdani lajosmizsei Kossuth Tsz-hez nyúlnak vissza, ahol 1981-ben kezdték el a charolais szarvasmarha tenyésztését. Franciaországból, a fajta őshazájából, kiváló genetikai állománnyal rendelkező teheneiket és bikákat hozattak be. A rendszerváltozást követően alakult meg a Charolais Kft., amely tovább viszi a szövetkezetben megkezdett tenyésztői munkát. Az elmúlt években négyszer nyerték el a magyar Húsmarha Tenyésztési Nagydíjat, és több környező ország törzstenyésztete is tőlük indult.

A Loire völgyéből származó Charolais szarvasmarhákat legeltetésre és ridegtartásra tenyésztették, amelynek eredményeként ezek a hatalmas termetű állatok kiváló húsformával rendelkeznek. A vállalkozás célja ennek a genetikai állománynak a folyamatos fejlesztése, különös tekintettel a szarvatlan vonaltenyésztésre, hogy minimalizálják az állatok közötti sérüléseket és biztosítsák a nyugodt vérmérsékletet.

Több mint 20 éve foglalkoznak szarvatlan genetikával, hogy biztonságosabbá tegyék az állatokat mind az emberek, mind egymás számára. A DNS-vizsgálatok, az ultrahangos megfigyelések és a hosszú évek tapasztalata lehetővé teszik számukra a legjobb törzstenyészet kialakítását. Ennek eredményeként nincsenek hasfalsérves teheneik, az állatok egészségesebbek, az ideális tehénsúly náluk 600-700 kg, szemben a szokásos 800-900 kg-mal, és nőtt a tehének átlagos élettartama, ami jelenleg 9,5 év/tehen.

Céljuk olyan „takarékos” egyedek tenyésztése, amelyek képesek alkalmazkodni a klímaváltozáshoz és egyre jobb takarmányhasznosulással rendelkeznek. A genetikai kutatások és modern technológiák alkalmazásával sikerült elérniük, hogy a szarvatlan egyedek testméretben és húsformában is megfeleljenek a legmagasabb elvárásoknak.

Emellett törekszenek a könnyű ellő vonalak kialakítására svéd, amerikai és kanadai genetikai vonalak integrálásával, valamint a testhossz növelésével, ami csökkenti a vetélések számát és növeli a legértékesebb húsrészek, például a hátszín, mennyiségét.

Szívesen fogadnak látogatókat gazdaságukban, és rendszeresen szerveznek szakmai napokat, ahol bemutatják munkájukat és tapasztalataikat.

Fotók: charolaiskft.com

Czigány Péter helytörténeti magángyűjteménye

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Kecskeméti Katona József Múzeum
helyismereti gyűjtemény Lajosmizse,
Értéktárba kerülés éve: 2014
Alvó érték

Czigány Péter (Lajosmizse, 1943 - Lajosmizse, 2018)

Czigány Péter 1943-ban született Lajosmizsén. Iskolái után került a Kossuth Tsz-be 1967-ben. Itt ismerkedett meg a Pusztatemplommal, 372 tanyával és azok lakosaival. Természetes volt, hogy lépten-nyomon találkozott a múlt megőrzendő tárgyaival és történeteivel, hiszen a lakók szívesen megosztották vele ismereteiket, és feleslegessé vált eszközeiket. Az utolsó évek voltak ezek abban az értelemben, hogy a paraszti múlt eszközeit még használták, de már inkább cserélték modern eszközökre, kezdődtek a tanya-felújítások, bontások, villamosítások, selejtezések. Gyűjteménye jelentős részét tették ki ezek a néprajzi értékek.

Gyűjteménye másik fontos és értékes részét képezték a Lajosmizse határában található Pusztatemplom környezetében megtalált leletek. „Legelőszőr a kőből faragott szenteltvíztartó bukott elő a földből, Késmárki Ferenc barátom ekéje alól” – emlékezett Czigány Péter. Ez indította Őt el a Pusztatemplom köré szerveződő egykori kun falu utáni emlékek kutatásában.

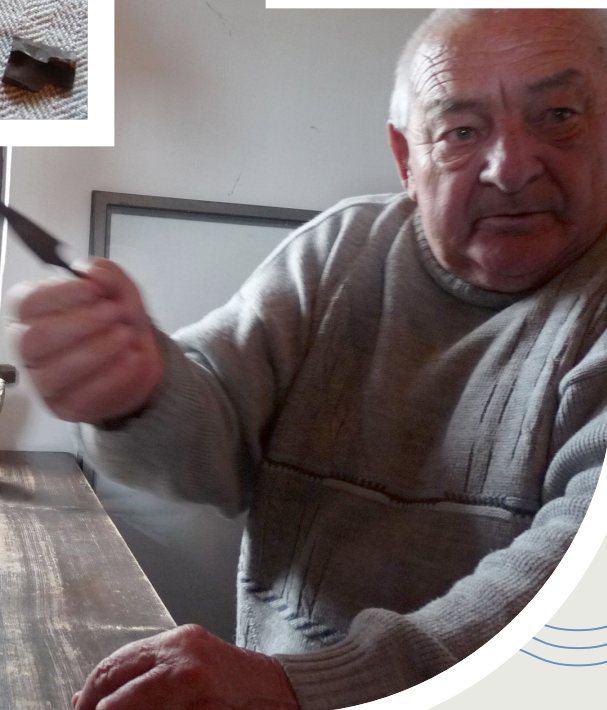
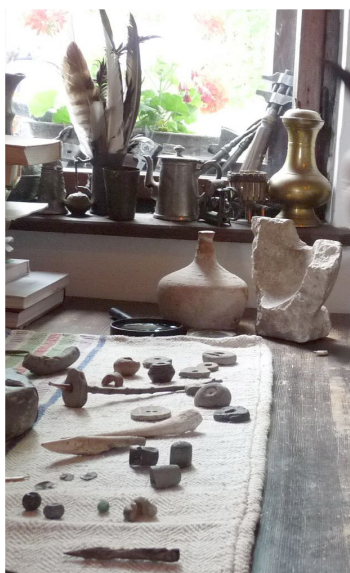
Czigány Péter gyűjteménye tudományosan nem volt feldolgozva, a saját tanyáján őrizte mindazt, amit a csaknem 40 év alatt összegyűjtött szülőhelyén. Régi tárgyakat, dokumentumokat, paraszti munkaeszközöket, katonai relikviákat, állati csontokat, cserép- és fémtöredékeket. Alapvetően mindent elrakott, ami egykor és a közelmúltban tanúja volt Mizse történetének, a Jászságból betelepült őslakók életvitelének.

Ösztönösen megérezte, hogy a paraszti élet kellékei, a Pusztatemplom körül található tárgyi emlékek, s az összes többi külön kategóriába nehezen sorolható tárgy közös múltunk, emlékezésünk, gyökereink felkutatásának nagyon fontos rekvizitumai, s azokat óvni, védeni kell az utókor számára.

Eddigi munkája, szenvedélye, hobija felbecsülhetetlen értéket képvisel számunkra, s az utánunk jövő nemzedékeknek is.

Halála után magángyűjteménye tárgyait a Kecskeméti Katona József Múzeum, a lajosmizsei helytörténeti gyűjtemény és a család őrzi tovább.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Agrár- és élelmiszergazdaság

Web: <https://www.mezfutar.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/mezfutar/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

A lajosmizsei székhelyű, jelenleg több, mint 500 kaptaras családi gazdaság múltja egészen 1958-ig nyúlik vissza, amikor, Dr. Cserényi Péter, még gyermekként néhány kaptár gondozásával elkezdte elsajátítani a méhészkedés tudományát és ezzel együtt megszületett benne a méhek iránti hatalmas szeretet és gondoskodás.

Az évek során országosan elismert szakemberré vált. Állatorvosként szerzett biológiai tudásának és gyakorlati ismereteinek széles körű ötvözésével kidolgozta méhészkedési technológiáját melyet számtalan méhésznek adott tovább. Több mint 10 évig az országos méhész egyesület elnökhelyettese volt.

Cserényi Zoltán a méhek iránti szeretetben és a szakértelemben nőtt fel és 12-13 éves korában már elsajátította az alapokat, majd 1998 óta aktívan méhészkedik.

Jelenleg 5-7 féle mézet és egyéb méhészeti termékeket is tud termelni a Cserényi méhészet, melyet minden évben a méhek országsszerte 1000-1200 kilométeres vándoroltatásával tudunk elérni.

Létre hozták a netes termelői értékesítés előfutáraként a Mézfutár.hu oldalt, melynek segítségével 2006. óta a méz a méhektől egyenesen a fogyasztóhoz kerül úgy, hogy nem kerül ki gazdaságuk biztos falai közül.

Díjak

Az Év Méze 2017 verseny

Hármézünk fajtaméz kategóriában országos III. helyezett lett.

Az Év Méze 2016 verseny

Ezüst fokozatú elismerésben részesült hármézünk, arany fokozatúban akácmézünk.

Az Év Méze 2015 verseny

Ezüst fokozatú elismerésben részesült akác, vegyes- és selyemfűmézünk, valamint kategóriájában országos II. helyezett lett hármézünk.

Az Év Méze 2014 verseny

Bronz fokozatú elismerésben részesült akác- és hármézünk, ezüst fokozatú elismerésben repce, napraforgó- és vegyes mézünk, valamint design különdíjjal jutalmazták díszcsomagolásunkat.

Az Év méze 2012 verseny

Ezüst fokozatú elismerés akácmézünknek

Bronz fokozatú elismerés hárs, selyemfű- és vegyesmézünknek

Az Év méze 2010 verseny

Arany fokozatú elismerés akácmézünknek, Ezüst fokozatú elismerés hármézünknek

Fotók: www.mezfutar.hu

**Cserényi
méhészet**
Alapítva: 1958

**Mézfutár
2005**
www.mezfutar.hu

Dr. Csire Géza kerámia-magángyűjteménye

Kulturális örökség

Fellelhetősége: helyismereti gyűjtemény, Lajosmizse

Értéktárba kerülés éve: 2014

Dr. Csire Géza (1936-2019)

Dr. Csire Géza orvosi hivatása mellett az 1960-as években kezdett foglalkozni a használatból kiszorult, parasztgazdaságokban és háztartásokban használt tárgyak gyűjtésével. A falusi, paraszti kultúra tárgyai iránti vonzódását erősítette Bozsó János festőművésszel kötött barátsága is. Gyűjteményébe főként a XIX-XX. századi magyar fazekasságot képviselő tárgyakat épített be, amelyek ún. ólomázas technikával készültek.

Földrajzilag a legnagyobb jelentőségű helyekről származnak, mint pl. a volt Mezőúr, Hódmezővásárhely, Mohács, Csákvár, Gömör megye, Bihar megye, Erdély, műhelyeiből, ahonnan a rendkívül gazdag színvilágú bokályok is képviselve vannak. Gyűjteményében a lakossági igényekből származó tejes köcsögök, tálak, tányérok és kalácsütő fazekas munkák mind-mind megtalálhatók.

Halála után 2022-ben gyűjteménye a város gondozásába került.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Dr. Svébisné Gombkötő Gizella bodzaszörpjei és gyógynövényes termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Értéktárba kerülés éve: 2014

Alvó érték

Dr. Svébisné Gombkötő Gizella hagyományos eljárással készítette bodzaszörpjeit, amely alapanyagát saját földjén termelte. Bodzaszörpjeit 7,5 dl-es kiserelésben forgalmazta, emellett lekvárokat is készített adalékanyagok, tartósítószer nélkül, hagyományos eljárással. A szappankészítés tudományát tanfolyamon sajátította el. Szappanainak alapanyaga az emuzsír. Hidegen, turmixolással készített masszát gyógynövényekkel gazdagította, például: csalánnal, kamillával, körömvirággal.

Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Sport

Fellelhetősége: 6050 Lajosmizse, Horgász utca

Web: <http://fuzesto.lapunk.hu/fooldal-1198963>

Értéktárba kerülés éve: 2022

A Vásártér mellett elterülő 8 hektáros víztükörrel büszkélkedő Füzes-tavat, és az ahhoz tartozó további 3 hektár zöld területet az Almavirág Horgászegyesület gondozza. A halállományt évente mintegy 25 alkalommal telepítik újra, ezzel is biztosítva a horgászok számára a kihalászható halmennyiséget. A tóban számos magyarországi halfajta megtalálható. Korából adódóan a tó telepítés nélkül is kapitális méretű halakat nevelt ki, de éves szinten közel 200 mázsa különböző fajú hal kerül betelepítésre. Mindezeknek köszönhetően valamennyi horgásznemben, az év minden szakában kiemelkedő fogási átlagot produkálnak a tavon horgászók. A Füzes-tónak évről évre egyre nagyobb a látogatottsága. Mára már több mint 5500-an keresik fel rendszeresen a tavat, hogy hódoljanak a horgászat szenvedélyének, vagy csak egy kellemes sétát tegyenek a tó körül. Kiemelkedővé teszi még az is, hogy rendszeresen itt kerül megrendezésre számos helyi, illetve országos jelentőségű horgászverseny.

Fotók: Kobolák János

Gárdonyi Teaház termékei

Agrár- és Élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: 6050 Lajosmizse, Alsóbene tanya 640.

Web: <https://gardonyiteahaz.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/gardonyitea>

Értéktárba kerülés éve: 2018

A Gárdonyi Teaház termékei több, mint 20 éve vannak jelen a hazai üzletekben. Termékeikkel szeretnék elérni, hogy minél több embernek legyen lehetősége átélni a teázás örömét, hogy minél többen megismerkedhessenek a tea fogyasztás kultúrájával, továbbá, hogy minél többen értsék és beszéljék hazánkban is a „tea nyelvét”.

A teák összetevőit elsősorban hazai beszállítóktól, az Európai Unió területéről szerzik be, de vannak olyan növényi alapanyagok, melyeket Kínából, Indiából, Sri Lankáról, illetve Dél-Afrikából és Dél-Amerikából származnak.

Legismertebb termékek a filteres teák. A már klasszikus íznek számító vadcseresznyés, erdei gyümölcs, és vörös áfonyás gyümölcstea már a kezdetektől a fogyasztók kedvencei. Folyamatosan bővül a kínálat, figyelembe véve a vásárlói visszajelzéseket és az új trendeket is. A tasakos, szálas teák, és a teakülönlegességek főként a karácsonyi szezonban népszerűek, hiszen ajándéknak is kitűnőek.

A webshopban olyan ritkaságok is felfedezhetők, mint a virágzó tea, ami egy forró vízzel teli üvegkannába helyezve lassan kibontja leveleit és feltárja a benne megbúvó virágot.

A Gárdonyi Teaház minden csésze teával arra törekszik, hogy még szebbé tegye a napot, hiszen a szlogen kötelez: **„Legyen egy szép napod!”**

Fotó: Gárdonyi Teaház

GÁRDONYI
TEAHÁZ
Legyen egy szép napod!

Turizmus és vendéglátás

Fellelhetősége: Lajosmizse, Alsólajos tanya 224.

Web: <https://gereby.hu/>

Facebook: <https://www.facebook.com/gereby>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2015)

A lajosmizsei Geréby Majort Ötömösi Geréby Gyula alapította, aki okleveles gazdaszként, mintagazdasággá fejlesztette a 838 holdnyi földbirtokát. A köztisztvisletben álló, a szegények jótevőjeként is fellépő földesúr nemzetközileg elismert ménest is létesített. A birtok központjaként és a család lakóhelyeként szolgáló kúriát a tizenkilencedik század vége felé építtette. Geréby Gyula 1918-ban, felesége, Margit, 1941-ben halt meg. Mindketten a lajosmizsei temetőben nyugszanak. Lányuk, Katinka, Argentínába emigrált, ahol 1989-ben hunyt el.

A háború után sajnos a Kúria állapota leromlott, használhatatlanná vált. Mígnem 1986-ban egy felújítás és átalakítást követően, mint szálloda nyitotta meg kapuit. Kezdetben a HungarHotels szállodalánc részeként üzemelt, majd az 1990-es évek közepén magántulajdonba került. Szélesi László és Látos Lajos ügyvezető tulajdonosok a nyitás óta igazgatják a Geréby Kúria Hotel és Lovasudvart, amely a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a régió egyik elegáns szállodájává és rendezvényhelyszínévé nőtte ki magát.

A szálloda számos elismerést és díjat kapott a partnereitől.

2010-ben Lajosmizse Város Településfejlesztéséért Díjkitüntetésben részesült.

A Geréby Kúria Hotel és Lovasudvarban 58 szobával és lakosztállyal, családi wellnnessel, fedett úszómedencével, nagy étteremi kapacitással, különtermekkel, kerthelyiséggel, lovardával, játszóparkkal, sportpályákkal valamint őrzött parkolóval várjuk a kellemes órákat, napokat eltölteni vágyó kedves vendégeinket.

Fotók: Geréby Kúria

Grillázs és Mézeskalács Majális

Turizmus és Vendéglátás

Fellelhetősége: 6050 Lajosmizse, Deák Ferenc utca 2./C

Web: <https://rimoczi-art.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/groups/rimocziart>

Értéktárba kerülés éve: 2017

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2019)

A Magyar Grillázs Szövetség 2009 április 21-én alakult, alapító elnöke Rimóczi László. Magyar Grillázs Szövetség a Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestületének Szekciójaként jött létre. Hivatalos rendezvénye a „Lajosmizsei Grillázs Majális”, mely 2010-től minden év májusában kerül megrendezésre.

A szövetség megalakulásának célja, hogy megőrizze és tovább vigye (éltesse) a grillázst és a grillázskészítés magyar hagyományait, összefogva az ország grillázssosait.

Feladata, hogy összegyűjtse, felkutassa Magyarországon és a Kárpát medencében még ezen művességgel foglalkozó mestereket, grillázs készítőket.

Fontosnak érzik, hogy e művészet feledésbe ne merüljön és Magyarországon kellő elismerést vívjon ki magának. Az elmúlt évek színvonalas és sikeres rendezvényei után úgy gondolták, hogy igény van arra, hogy-e rendezvény minden évben megszervezésre kerüljön. A rendezvények keretein belül a sikerélményen túl lehetőség van a tudásszint felmérésére, új technikák, trendek megismerésére is, valamint értékmegőrző és népszerűsítő hatása is van.

A grillázs az Idegen szavak és kifejezések szótára szerint: francia eredetű szó, jelentése édesség, olvasztott cukorba kevert vajból, apróra tört mogyoróból, mandulából vagy dióból, vékonyan kinyújtva, szobahőmérsékleten megszárított csemege.

Mátyás király esküvői asztalán a 7. fogás volt és innen ered hagyomány, hogy az esküvői asztalok méltó dísz. A hagyomány szerint a grillázs a vőlegény tortája és ahány darabba töri össze a fiatal pár a cukortortát annyi boldog évet maradnak együtt.

A grillázs torta népies nevén krillás, pörkölt, pirított cukortorta (vőlegénytorta), mert keményebb, mint a piskótás menyasszonyi torta.

Magyarországon a grillázs orvosságként jelent meg eleinte. A népi gyógyászatban köhögésre, torokfájás ellen használták, ki ne emlékezne a hagyma teára, hisz annak is a karamellizált cukor az alapja.

Fotók: Rimóczi László

Agrár- és Élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Ceglédi út 66.

Web: <https://palinka.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/gustopalinka/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

„Cégünk 2006-ban épült a legmodernebb lepárló berendezésünkkel kiváló minőségi kategória elérésére törekszünk, melyhez hozzájárul, hogy üzemünk a magyar gyümölcsstermesztés egyik központjában, Kecskemét mellett Lajosmizsén helyezkedik el. Gyümölcs-pálinkáink kiváló íz világát az aranyhomok egyedülálló körülményei biztosítják.

A Kecskeméten és környékén termesztett saját, kézzel szedett, válogatott 15 hektáros kajszibarack kiváló, különleges tulajdonságait az adott termesztési körzet speciális ökológiai tulajdonságai biztosítják.

A GUSTO Pálinkák kizárólag prémium minőségű, különös gondossággal kezelt, magyar gyümölcsök párlatai. Pálinkáink sikere az évszázados tapasztalatok, a családi receptek és a legmodernebb technológia keresztezésének művészetén alapul.

A modern lepárlórendszernek és kiváló párlatmesterünknek köszönhetően garantált, hogy a gyümölcs legtisztább értékei kerülnek prémium kategóriás pálinkáinkba. A tökéletesre való törekvés, a részletekre legaprólékosabban odaadó figyelem, a legkorszerűbb technológia és technikai felszerelés mind részei annak, hogy a GUSTO Pálinkákat olyan színvonalon vagyunk képesek előállítani, hogy azok a legkifinomultabb ízlésűeknek is páratlan gasztronómiai élményt nyújtsanak.

Eredményeink

Pálinkáink 2007-től vesznek részt hazai és nemzetközi versenyeken, hogy független szakértők bírálják és minősítsék a párlatokat.

A tökéletesre való törekvésünket igazolja, hogy a Destillata Nemzetközi versenyen minden évben arany és ezüst érmekeket nyertünk.

2019-ben a Hungarian Spirit Awardon a cseresznye és a bodza pálinkánk champion díjat nyert. Bodza pálinkánk a Magyar Pálinka Válogatásba került. Pálinkáink a NAV Békés megyei Igazgatóságnak különdíját érdemelték ki.

A Nemzeti Pálinka kiválóság Program keretében 2021-ben nevezett pálinkáink „pálinka kiválóság” minősítést nyertek. A Bács-Kiskun megyei Önkormányzat által a megye Legeredményesebb Főzdeje címet kapta 2020-21-ben.

2023-ban Destillata Nemzetközi versenyen elnyert eredmény:

Legmagasabb minőségű lepárlóüzem címet nyertük el.

Gusto Birsörte pálinka 51% aranyérmet nyert.

Gusto Szomolyai Cseresznye pálinka 41% aranyérmet nyert

Gusto Zamatos Cigánymeggy Pálinka 51% aranyérmet nyert”

Fotók: Gusto pálinka

GUSTO
PÁLINKÁK

Halasi Attila sajt-termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Katona József utca 2,
Kecskeméti Piacsarnok

Közösségi média: <https://www.facebook.com/mizseisajt/>

Értéktárba kerülés éve: 2017

Tejtermékek a termőföldtől az asztalig.

2013 óta készítik szeretettel kézműves sajtjaikat Lajosmizsén. Saját tehén, kecske és juh állományuk tejét dolgozzák fel sajtműhelyükben.

Hagyományos sajtkészítési technológiát alkalmaznak. Sajtjaik készítése során csak a tápláló teljes értékű tejet, fűszereket és sót használnak. Állataik tavasztól őszig a mizsei pusztán legelnek. Az állatok a tél folyamán is a helyi legelőről származó természetes alapú takarmánnyal táplálkoznak, ennek eredményeként sajtjaikban fellelhetők a Kiskunságon termő füvek, gyógynövények értékes hatóanyagai, a területre jellemző ízek és zamatok.

Készítenek natúr érlelt félkemény, keménysajtokat, különféle fűszerezésű gomolyákat, gyúrt, nyújtott sajtféleségeket mind natúr mind füstölt formában.

Termékeiket személyesen, helyben értékesítik a helyi piacokon és a környéken működő éttermeknek. Termékeik közül fontos kiemelni a „Mizsentáli” fantázia nevű félkemény natúr érlelt tehénsajtot, amely minimum 3 hónap érlelési időt követően kerülhet az asztalra, illetve a hosszúérlelésű (minimum 6 hónap) kemény natúr juhsajt. Nagy sikert aratnak a vásárlók körében natúr, és fűszeres parenyica sajtjaik is.

Fotók: Facebook

Hortig Rezső és Bertók Zsuzsanna tehén- és kecsketejből készült termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Alsólajos 187.

Web: <https://www.hazisajt.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/hazisajtok>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Hortig Rezső és Bertók Zsuzsanna 2008 óta laknak Alsólajosi tanyájukon, ahol kecskét, tehenet és egyéb háztáji állatokat tartanak.

Minden terméküket saját állataik nyers tejéből, adalékanyagok nélkül, hagyományos paraszti módszerrel készítik.

Termékeik között megtalálhatóklágy-, gomolya-, félkemény-, keménysajtok, és ezek ízesített változatai, például kakukkfűvel, lilahagymával, fűszerekkel és magvakkal készített sajtok. Készítenek még a felsoroltakon túl vaját natúr és ízesített kivitelben, valamint ordát is.

Specialitásaik: vörösborban érlelt sajt, kalocsai paprikaolajban érlelt gomolya

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára, www.hazisajt.hu.

Józsa Vendel fogathajtói munkássága

Sport

Értéktárba kerülés éve: 2021

Lajosmizsén született, szülei tanyán éltek, mezőgazdasággal foglalkoztak, lovakat tartottak. Itt tanult meg lovagolni 7 éves korában, általános iskolába is innen járt. Később beköltöztek Lajosmizsére. Kecskeméten végzett a Katona József Gimnáziumban, majd az ottani kertészeti főiskolára járt. A lajosmizsei Kossuth Szakszövetkezetben telepvezető lett, majd háztáji agronómus. 23 évet töltött a szövetkezetnél. Gyermekkorában a tanyájukon, majd középiskolás korában Bugacra járt barátaival lovagolni. 1978-ban vásárolt egy tanyát, ahol lovakkal foglalkozott a munkahely mellett. Rendszeresen járt fogatversenyekre, majd úgy döntött, hogy megpróbálja kettesfogathajtást. Amatőrként elindult a Tanyacsárda kupán, Felsőlajoson, ahol megtetszett neki a versenyzés. A következő évben már sok amatőr versenyt nyert meg szerte az országban.

A magyar válogatott tagja lett 1994-ben, melynek keretén belül számtalan magyar versenyen ért el helyezést: Kerekegyháza, Izsák, Kisbér, Szilvásvárad, Fábiánsebestyén, Üllő, Léta-avértes, Szántódpusztá, Tiszakécske, illetve nemzetközi versenyeken is megmérettette magát: Bécs, Riesenbeck, Altusried, Nagyszalonta, Donauschingen, Szántódpusztá.

1994-től négyes fogattal kezdett versenyezni. A magyar válogatott tagjaként, kijutott a Hágai világ bajnokságra, majd a továbbiakban sok nemzetközi versenyen szerepelt: Hága, Bécs, Rizenbeck, Sanktgallen, Altusried, Wolfsburg, Waragen, római világ bajnokság. Többszörös Derby győztesként megnyerte a Magyar Bajnokságot.

2004-ben vonult vissza a versenyzéstől, majd bírói és edzői jogosultságot szerzett.

A mai napig tart edzéseket, hétvégeken versenyekre jár a tanítványaival.

Fogatversenyző pályafutása 1984-2004-ig tartott.

Helyezései:

1984. Tanyacsárda kupa
1986. I. helyezés – Nagyszalonta
1987. II. helyezés – Bécsi kupa
1987. I. helyezés – Tanyacsárda kupa
1987. VI. helyezés – Riesenbeck (Németország)
1990. II. helyezés – Riesenbeck (Németország)
1992. Szántódpusztá EB.
1994-től a Magyar válogatott tagja
1994. Csapat V. helyezés – Den Haag (Hága, Hollandia)
1996. IV. helyezés Világkupa – Varagen (Belgium)

1996. IV. helyezés Világ kupa – Sankt Gallen (Svájc)
1996. I. helyezés Magyar Bajnokság – Szilvásvárad
1997. I. helyezés – Izsák Derby
1998. Csapat VI. helyezés Világ Bajnokság – Róma
2000. Világkupa – Wolfsburg (Németország)

Kitüntetései

1996. Lajosmizse önkormányzat elismerő dicséret
1998. Bács-Kiskun Megye Sport Díj
2004. Miniszteri Elismerő Oklevél

Fotó: Józsa Vendel

Kisjuhász Lászlóné lajosmizsei családok történetét és családfákat feltáró könyvei

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, városi könyvtár

Értéktárba kerülés éve: 2018

Kisjuhász Lászlóné hobbiként kezdte el felkutatni őseit. A sok kutató munka és utána járás meghozta gyümölcsét, hiszen egészen az 1760-as évekig sikerült összegyűjtenie kiterjed Lajosmizsét behálózó családját. Első könyvében a „Csillik család” felkutatásra vállalkozott, amelyben édesanyja családfáját tartalmazza.

„Szüleimtől sokat hallottam gyökereinkről. A történetek nyomán név szerint ismertem már mindenkit, bár nem tudtam akkor, hogy ki kinek az apja anyja, lánya testvére. Csak most került minden rokon a helyére, összeálltak a családok, valóra vált a régi mese. Helyükre kerültek az emberek, akiket akkor még mesefigurának hittem.” Kisjuhászné Kispál Rozália

Összesen négy kötetben kutatta szerte ágazó családja gyökereit, mely könyvekben nem csak a családfákat vezette le, hanem a benne szereplő családok történeteit is lejegyezte.

Nyomtatásban megjelent kötetek:

- A Csillik Család krónikája - 2005.
- A Kisjuhász Család krónikája - 2007.
- A Kispál és az Árva Család krónikája - 2009.
- A Bujdosó Család Krónikája - 2009.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Csillik Erzsébet
(1863 - 1955)

Köyháza István
(1859 - 1917)

10. gyermeke

Köyháza Margit (1902 - 1986)	Tereszt Katalin (1925 -) Manci Juci (1924 - 1999)	
	Tereszt János (1928 - 1998)	Tereszt Magdolna (1916 -) Tuti Béla (1916 -)
		Rozsda Magdolna (1935 -)
	Tereszt Zoltán (1938 -) Vizi Melinda (1962 -)	
Tereszt József (1885 - 1971)	Tereszt Cecília (1932 -)	
	Füldhöz Margit (1940 -)	Tereszt Zita (1972 -) C. Tóth Anna (1968 -)
		C. Tóth András (1986 -) C. Tóth Ákos (2004 -)

102

A Csillik család „meséi”

Történetek nagypapámtól az én házasságkötésemig

- Csillik Veronika (1895-1993) 1991-ben mondta magától -

Csillik István (1825-1886), az én nagypapám ánya, egy szem gyerek volt. Nagybükk névelékül fel, felőrként nagyon gazdag ember lányát vette el, Oláh Katalint (1827-1900). Abban az időben a leánygyerekek nem adták hozományt, de a nagypapának volt földje jócskán itt Lajospusztán, csak ház nem volt rajta. Összeszedtek három rossz lovat - hárommal két szeme volt -, és elindultak Lajosra azzal a szándékkal, hogy végleg letelepednek. Lajosmizse Huszberény kőbányái területre volt akkoriban. Ottörösten a lovak összedőltek, keveredtek, félbehaltak. Akkor már magam volt az első gyerek. László bácsi. A nagymama kiült a gyerekekkel az árokpartra, sírtak az ijedségtől, de nagyobb bajuk nem lett. Nagypapám kibontotta a lovakat, hogy fel bírjamuk állni, és folytatniuk útjukat. Ahálajonon földjét a Csűrke tanyától, ahol kocsmák nyíltak, az én vállaltamra el. Abban a térségben nem volt több család, és ez biztos jól jövedelmezett, mert közben felépítette a tanyát a földjére. Volt egy út szépen, Körös és Lajosmizse között össze, arra jártak a vásárra, és a kocsmá volt a pihenőhely. Ittek, ittak, voltak nagy veszekedések, jószáglopás, jöttek betyárok is. A kocsmá alatt pincérendszert húzódtak több vészkijárattal. Sokszor ott nyertek a betyárok egírtat az földesújakat.

103

Csillik Katalin
(1838 - 1951)

Balogh Vendel
(1858 - ???)

3. gyermeke

Balogh Erzsébet (1889 - 1957)	Oláh László (1914 - 2000)	Varga Imre (1922 -) Varga Zoltán (1976 -) Varga Valéria (1982 -)	
		Gál Borhóla (1918 - 1989)	Bajdosi Marianne (1983 -) Bajdosi Edit (1986 -) Bajdosi Zsolt (1991 -)
			Oláh Edit (1954 -) Bajdosi Zsolt (1954 -)
		Oláh István (1955 -)	

Balog Magdolna (1886-1973)

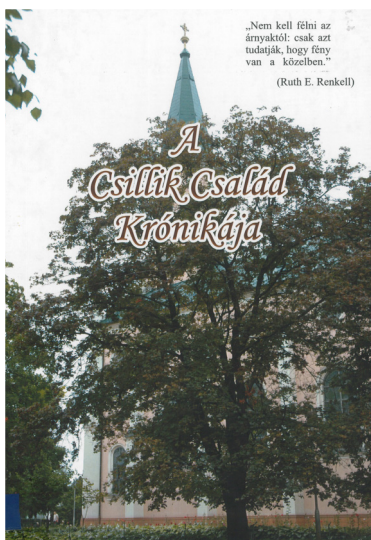

II. Csillik János (1881-1951)

III. Csillik János (1907-1975)

75

„Nem kell félni az árnyaktól: csak azt tudatják, hogy fény van a közelben.”
(Ruth E. Renkell)

A Csillik Család Krónikája

Kiss Cukrászda – Kiss Zoltán cukrászati termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Árpád utca 24.

Web: <http://www.kisscukraszda.hu/index.html>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/kisscukraszda/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Megyei Értéktárba felvett érték (2014)

Kiss Zoltán és felesége 1995. december 12-én nyitotta meg családi cukrászdáját a Kiss Cukit. A cukrász szakmában szerzett hazai és nemzetközi tapasztalattal mára a megye egyik kedvenc cukrászdája lett. A süteményekben és fagylaltokban megtaláljuk a tradicionális ízeket és az egyedi újdonságokat, tortacsodákat is. A főzött fagylalt hagyományos recept alapján. A magyar vendéglátás legnagyobb életmű díját a Venesz díjat 2009-ben vette át Kiss Zoltán, de elismerték munkáját Aranykoszorús cukrászmester díjjal és az Első magyar fehérasztal lovagrend mestere címmel is.

„Napjainkban már Gyermekeink is részt vállalnak a munkában, tanulmányaik mellett. Zoli a fagylalt iránt elhivatott, ezen a területen szeretné továbbképezni magát! Dani a csokoládé- bonbon és kávé területén jeleskedik. Sikereink elérésében jelentős részt vállalnak kedves kollégáink, pontos szakmai szeretettel végzett munkájukkal! Ennek köszönhetően cukrászdánk országos ismeretséget tudhat magának!” Kiss Zoltán és Kisjuhász Gabriella

Fotók: Facebook

Kiss Cuki
 Tradicionális
 Családi Cukrászat

Kiss Márta - Régimódi keksz

Agrár- és élelmiszergazdaság

Web: <https://kissmarta.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/KissMartaKezmuvesMuhelye/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Kiss Márta tradicionális cukrász családban, mondhatni, hogy a cukrászműhelyben nőtt fel. A 2000-es évek elején született meg Kiss Márta Kézműves műhelye, és annak teljesen új termékínálata. A „Régimódi Kekszek” Kiss Márta Kézműves Műhelyének a 2013-as év, egyik új fejlesztésű termékcsaládja. Szlogenje: „Ahogy a szüleimtől tanultam” kézzel, szívvel, lélekkel... A mottóval és a csomagolás arculatával a tradícióhoz és kézművességhez való kötődését fejezi ki. A régi boldog idők vajas kekszeinek otthoni ízét úgy alkották meg, hogy a cukrot, a búzalisztet lecserélték egészségvédő alapanyagokra. „Régimódi Kekszek” Zabpelyhes mandulás csokis keksz 2013-ban OMÉK különdíjban részesült.

Fotók: Kiss Márta

Kollár család sajt termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Értéktárba kerülés éve: 2016

Kollár Imre, ősi jáász családból származik. 1966-ban Lajosmizsén született, itt él és dolgozik, mint mezőgazdasági növény és állattenyésztő gazda. Végzettsége állattenyésztő üzemmérnök. Ezt megelőzően a lajosmizsei termelőszövetkezetben dolgozott a termelésirányításban. Mindemellett pedig csodálatosan finom házisajtokat készítenek közösen feleségével. Sajttermékeik között megtalálhatók a gomolyasajt, félkemény és lágy sajtok és ezek ízesített formában is.

Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

DÍSZOKLEVÉL

Kiss Márta Kézműves Műhelye
„Régimódi Kekszek”
Zabpelyhes mandulás csokis keksz
 termékének
 a kiemelkedő teljesítmény elismeréseként

a 76. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár alkalmából
 a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Magyar Turizmus Zrt.
 Agymarketing Centrum Vezetőségének sz.

OMÉK Élelmiszer Különdíjat

adományozza.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Fazekas Sándor
 miniszter
 Vidékfejlesztési Minisztérium

 VIDÉKFEJLESZTÉSI
 MINISZTERIUM

Dencsik Tóth Marianna
 vezetőigazgató
 Magyar Turizmus Zrt.

Kovács László biogazdasága és biotermékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Értéktárba kerülés éve: 2014

Alvó érték

Kovács László biogazdasága az 1990-es évektől folyamatosan bővült, fejlődött és az 1996-os esztendő óta a Biokontroll Kht. ellenőrzése alatt működött. Szerteágazó gazdaságában főként gyümölcstermesztéssel foglalkozott, de a szántóföldi növénytermesztés, a gyógy-növénygyűjtés és termesztés is jelentős. Érdeklődésének és munkájának kiemelt területe az egészségre különösen jótékony hatású növények termesztése és feldolgozása.

Magyarországon elsőként termesztett balzsamkörtét (*momordia charantia*) és egynyári ürömmöt (*artemisia annua*).

Gazdálkodásában nem átalált a hagyományos vegyszeres gazdálkodásról az ökológiai vagy bio gazdálkodásra, hanem első pillanattól kezdve így dolgozik és gondolkodik. Saját területen termesztett növényeit saját fejlesztésű feldolgozó kisüzemében dolgozta fel.

Már 30 évvel ezelőtt érzékelte a vízhiány és a kiszáradás problémáját ezért egy vízmegtartó talajművelési technológiát dolgozott ki aminek segítségével a legcsekélyebb öntözés nélkül sikeresen termesztett kifejezetten vízigényes növényeket is. Jelentősebb termékei a homoktövis készítmények, gyümölcslevek, őrlemények, szárítmányok, lekvárok, hidegen sajtolt olajok. Munkáját és termékeit 2013-ban az Év Biotermelője díjjal ismerték el.

A termékek készítése 2025 évtől szünetel.

Fotók: Kovács László, Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Lajosmizse város köztéri szobrai és emlékművei

1956-os emlékmű

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026286, 19.558892 • Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

1989-ben állították fel a központi parkban az 56-os forradalom tiszteletére a kopjafát, amely Vánca István alkotása.

Alapító jászok emlékműve

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026379, 19.557978 • Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

A fiatal jász párt ábrázoló szobor, Vass Csaba lajosmizsei szobrászművész alkotása (anyaga kő), 1972 óta áll a város központi parkjában.

Lengyel repülősök emlékműve

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026481, 19.558665 • Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

2016. május 25-én katonai tiszteletadás mellet avatták fel a központi parkban a lengyel repülősök emlékművét. A brit felségjelű repülőgép utánpótlást szállított a varsói felkelőknek Olaszországból 1944. augusztus 26-án, amikor a német légvédelem lelőtte Lajosmizsénél. A gép héttagú lengyel legénysége hősi halált halt. A második világháború ideje alatt hét angol felségjelű, de lengyel személyzettel repülő gép zuhant le Magyarország területén. Valamennyi lengyel repülőst a solymári brit katonai temetőben helyezték örök nyugalomra. Az avató ünnepségen jelen volt és beszédet mondott Antoni Macierewicz lengyel nemzetvédelmi miniszter és Simicskó István honvédelmi miniszter is. Az emlékművet állította: Harc és Mártírság Emlékét Őrző Tanács (Varsó), Lajosmizse Város Önkormányzata, A Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége, A Lengyel Köztársaság Konzulátusa (Szeged), Brzózka Marek szobrászművész. A lengyel származású Brzózka Marek szegedi szobrászművész alkotása kötelékben szálló repülőket ábrázol.

Alapító jászok emlékműve

1956-os emlékmű

Lengyel repülősök emlékműve

Lajosmizse város köztéri szobrai és emlékművei

Magvető

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Alsóbene 625.

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.006131, 19.58525 • Fotó: Clos Enikő

Varga Imre 1956-ban készült diplomamunkája. 1964-ben a budapesti Mezőgazdasági Kiállításon volt látható, majd 1973-ban a Lajosmizsei Tanyamúzeum előtt állították fel.

A kétszeres életnagyságú részben görögös fejű értelmiségi, másrészt atléta termetű vas-munkás kinézetű alak lendületes léptekkel haladva (a szebb jövő felé), jobb kezével magot szór (a tudás és az új igazságok magját) . A tipikusan sematikus szocreál ábrázolás tökéletesen megfelelt a Képzőművészeti Főiskola akkori elvárásainak és kitűnőre értékelték az alkotást.

Az elhelyezése látszólag rendben van, hiszen az út mellett a mező közepén nevének megfelelő tevékenységet végző alaknak tűnik, belekomponálva az adott térbe. Ennek ellenére a környék lakói nem nézik jó szemmel a dicstelenül letűnt kor itt maradt jelképét. Véleményük szerint eltévedt a „Magvető”, mert a magot késő ősszel, vagy kora tavasszal kell elvetni, aki akkor kezd el vetni, amikor már mezítláb hajadonfővel lehet járni, az már ne számítson jó termésre.

Mátyás király

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Városház tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.025658, 19.562022 • Fotó: Schmidt János

2003-ban az új önkormányzati hivatal előtti téren - annak átadásával egy napon - avatták fel Mátyás király mellsobrát. A bronz alkotás Trischler Ferenc munkája. A 100 cm-es bronz mellszobor 160 x 53 x 60 cm-es, horvát mészkből készült posztamensen található.

Magvető

Mátyás király

Lajosmizse város köztéri szobrai és emlékművei

Szent Flórián

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizsei utca 5.

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.025652, 19.56402 • Fotó: Schmidt János

A Lajosmizsei Tűzoltóság 125 éves fennállásának ünnepén, 2014. április 6-án avatták fel a tűzoltóság előtt álló szobrot, Vass Csaba alkotását. Felállításához négy település, Lajosmizse, Felsőlajos, Ladánybene és Táborfalva is hozzájárult.

Szent István király

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.025086, 19.558252 • Fotó: Schmidt János

A bronz mellszobrot, Trischler Ferenc pécsi szobrászművész alkotását 2001-ben állították fel a Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára elé.

Szent Vendel

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 2.

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026787, 19.557367 • Fotó: Schmidt János

A pásztorok védőszentjévé választott Szent Vendel kultusza a 18. századtól terjedt el Magyarországon. Szobrai főleg a Dunántúlon, Buda vidékén, Heves megyében és a Jászságban gyakoriak. Ezeket számos községben helyezték el egy-egy marhavész után, rendszerint a falu végén vagy a határ azon részén, amelyen az állatok a legelőre jártak.

A Jászságból Lajosmizsére települt pásztorok igen nagy tiszteletben tartották Szent Vendelt. Kollár Mihály 1862-ben egy pusztító járvány után állíttatott egy jellegzetes jászvi-seletbe öltöztetett Szent Vendel-szobrot a település központjában, hálából, amiért az ő nyáját elkerülte a járvány.

Szent Flórián

Szent István király

Szent Vendel

Lajosmizse város köztéri szobrai és emlékművei

Trianoni emlékmű

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 2.

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.02624, 19.558577 • Fótó: Dudás Klára

A 4 méter magas kettősoszlopból álló posztamens Szórád Károly kőfaragó mester munkája. Az oszlopok tetején elhelyezett országcímer és turulmadár Trischler Ferenc szobrászművész alkotása. Az oszlopok hátoldalán az I. és II. világháborúban hősi halált halt lajosmizsei lakosok nevei vannak felsorolva. Az emlékmű a Szent Lajos templom kertjében áll.

Avatásának éve: 2002.

Turul

Kulturális örökség

Fellelhetősége: 6050 Lajosmizse, Szabadság tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026305, 19.558289 • Fótó: Schmidt János

Az öntött kő szobrot, mely nem mondható szokványos turulábrázolásnak, 1994-ben állították fel a központi parkban az 50-es években eltávolított alkotás helyett. Vass Csaba művének felavatásán jelen volt és beszédet mondott az akkori honvédelmi miniszter, Für Lajos. A műsorban Bessenyei Ferenc és Vitéz László színművészek előadását is hallhatta a város megjelent lakossága.

Vágyakozás

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér

Értéktárba kerülés éve: 2017

GPS: 47.026305, 19.558289 • Fótó: Schmidt János

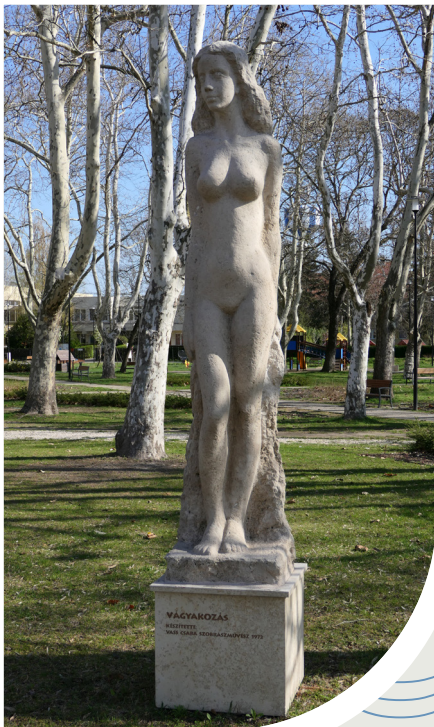
Szintén 1972 óta látható a központi parkban Vass Csaba fiatal női aktot ábrázoló műve. Anyaga kő.

Trianoni emlékmű

Turul

Vágyakozás

Lajosmizsei Betlehemi Jászolkiállítás

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Értéktárba kerülés éve: 2017

A Betlehemi Jászolkiállítás 2016-ban már XVI. alkalommal került megrendezésre Lajosmizsén. Egy budapesti kiállítás megtekintése adta az ötletet, ahová Prágai Angéla a nyugdíjas klub egykori elnöke és a klub néhány képviselője látogatott el. Az ott látott alkotások adták az ötletet, hogy Lajosmizsén is kerüljön megrendezésre egy hasonló kiállítás. 2001-ben került sor az első alkalomra, melyen az alkotások főleg természetes anyagból készültek. A kézügyességnek és ötletességnek, a családi összefogásnak és a sok jó ötletnek köszönhetően igazán impozáns művek készültek. 2016-ban a nyugdíjas klub elvesztette Angi nénit, de a szervezési, rendezési feladatokat néhány évvel korábban Terenyi Istvánné Marikának adta át, így a hagyomány továbbra is fennmaradt. Terenyiné Marika felhatalmazva érezte magát, hogy a mögötte álló klubtagok ügyességét, ötlettárát és a könyvtár támogatását felkérve tovább vigye a szép szokást.

A kiállításra alkotást készítenek a művelődési házban lévő szakkörök résztvevői, ezáltal színesedik a kiállítás a fazekasok, tűzzománc-készítők, és a Jász Hímzőkör tagjainak alkotásaival. A kiállítás folyamatos megújítása érdekében az ötletadó budapesti kiállítás könyv és videó anyagait is beszerezték.

A lajosmizsei kiállítás anyagából már a budapesti kiállításon is jelentek meg művek, melyből Bécsbe és Rómába is vittek kiállítani, sőt 2016-ban még Kanadából is küldtek kiállítási anyagot. Már több helyről jelentkeznek résztvevők, akik szeretnék alkotásaikat megjelentetni a kiállításokon.

A XX. jubileum alkalmából a 20 év kiállításairól, objektumairól, a kiállítók személyéről (ügyes kezű óvodások, iskolások, felnőttek, csoportok) az ünnepélyes megnyitók szereplőiről az Őszikék Nyugdíjas Klub vezetősége 2021-ben képekkel illusztrált könyvet adott ki.

Fotók: Schmidt János

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Városház tér 1.

Értéktárba kerülés éve: 2014

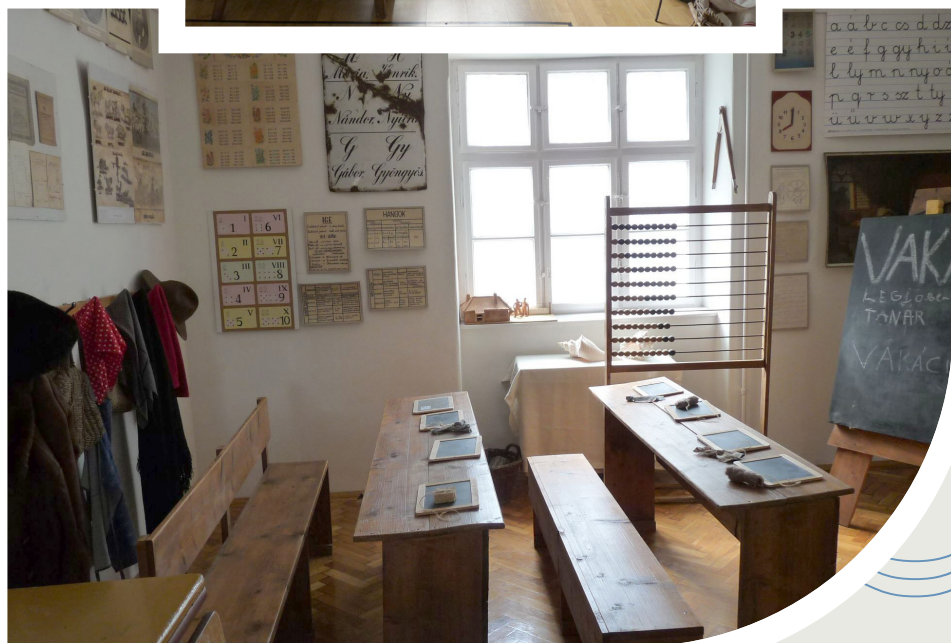
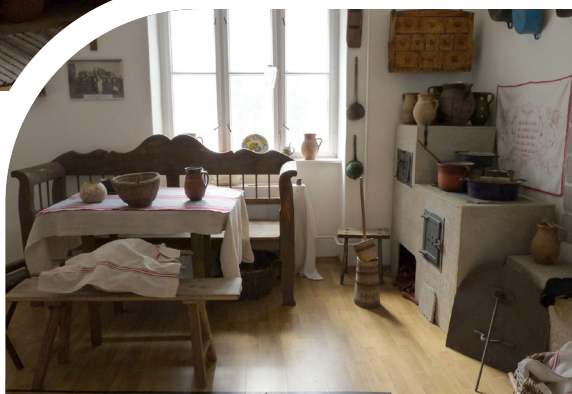
A Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület 1999-ben alakult azzal a céllal, hogy Lajosmizse történetét föltárja, tárgyi emlékeit összegyűjtse. Az önkormányzat egy 2004-ben elnyert pályázat keretében felújította a régi városháza épületét, melyet az egyesület rendelkezésére bocsátott.

2005. augusztus 20-án nyitotta meg kapuit az első kiállítással a nagyközönség számára Jász viselettörténet címmel. 2005 és 2010 között több említésre méltó kiállítást, előadást, programot rendezett az egyesület a múzeumi célokra rendelt épületben.

2010. október 23-án készült el a helytörténeti relikviák állandó kiállítássá rendezett változata. Az épület nyolc termében és a folyosó területén rendezték el a gazdag anyagot. A kiállítás témái a következők: Jászlajosmizse - Egy község születése; Katonák, hősök, áldozatok; Vallásos élet; Gazdálkodás és élet a tanyán; A mi iskolánk - Oktatás, pedagógia; Mesterek, mesterségek, kereskedők - Benke Laci bácsi szobra; Szabadidő, szórakozás, Kő-emlékek; Az ásványok világa - A Szebenyi gyűjtemény; Egy polgári szoba - Kónya-Laczy szoba; Népi jelenetek csuhéból (Kollárné Székely Irén munkái); Baracsi úti iskola, Összevont osztály, Vályogverés - Halasi Mihály kispasztikái; Kézműves szoba a hagyományörzéshez. 2011 és 2019 között Skultéti Jánosné akkori elnök gyarapította, gondozta, és az érdeklődők számára megtekinthetővé tette a kiállított emlékeket.

Gyermekeknek, csoportoknak múzeumi, hagyományörző és kézműves foglalkozásokat vezetett. Skultéti Jánosné visszavonulása után az egyesület 2022 őszén átadta a gyűjteményt a város gondozásába, így került a művelődési ház és könyvtár kezelésébe.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Dózsa György úti Estike Idősek Klubja

Értéktárba kerülés éve: 2016

2013-ban a Jászberényben megrendezett Testvérvárosok hétvégéjén való részvétel hatására sokakban erőssé vált az a szándék, hogy a jász gyökereket, a jász identitást nem szabad feledni.

Szabóné Mizsei Julianna és Konyor Józsefné tanácsára, Józsné dr. Kiss Irén kezdeményezésére Jász Hímzőkör alakult Lajosmizsén, 2013. december 3-án Az ünnepélyes eseményen jelen volt Hortiné Dr. Bathó Edit, a Jász Múzeum akkori igazgatója.

Alapító tagok voltak Konyor Józsefné, Bolor Pálné, Orbán Antalné. Később csatlakozott hozzájuk Szabóné Mizsei Julianna, Kisjuhász Istvánné, Bujdosó Flóriánné, Donáth Kálmánné.

A hímzőkör célja a jász szűcshímzés ismertté tétele, az egykori jászági szűcsök mintáinak, motívumainak a mai korban használatos anyagokra átöröktetése, értékmentése és hagyományőrzése révén.

„A helyi Hímzőkör tagjai munkájáról elmondható, hogy lelkesedésük nem hagyott alább. A hímző asszonyok lázas igyekezettel tanulmányozzák a szűcshímzés motívumait: a csukott és nyitott tulipánokat, a rozmaringágakat, a forgórózsákat, a saskörmöket, a vesevirágokat; A jászági hímző asszonyoktól tanácsokat kérve, szorgalmasan tanulják a jász hímzés technikáit; A Jász Múzeumban felkutatják az eredeti jász mintákat; A Jászságból szerzik be a hímzéshez szükséges fonalakat és kelméket.

A Lajosmizsei Jász Hímzőkör egyik alapító tagja és vezetője Konyor Józsefné. E tevékenységi körében felvállalva végzi a Hímzőkör elindításával kapcsolatos szervezési, majd vezetői feladatokat. A jász szűcshímzés ismertté tétele érdekében szervezte a lajosmizsei alkotások kiállításán történő megjelenését.” Józsné dr. Kiss Irén

Kiállítások:

Lajosmizse Expo (2013)

Lajosmizsei Szamóca Fesztivál (2014)

Jászsósószentgyörgyi Világtaálkozó (2015)

XXII. Lajosmizsei Napok alkalmával nyílt „Jász népművészeti örökségeink” című kiállítás (2015)

Fotó: Vörösné Gajdácsi Anita

Épített környezet

Fellelhetősége: Lajosmizse kül- és belterülete

Értéktárba kerülés éve: 2016

Lajosmizsén országos viszonylatban is egyedülállóan sok, jelenleg [2016] 62 útszéli kereszt vagy szakrális szobor található.

Az út menti kereszt (crux viator) a kereszténység egyetemességének tárgyi szimbóluma és annak szakrális, vallásos kultúrájának egyik leglátványosabb része.

A magyarság körében a 17. századtól vannak ismereteink az út menti keresztek megjelenésére. A kereszt jele minden féle felhasználásban gonoszűző. A hiedelem szerint a kereszt véd a természeti csapásoktól, férgektől, madaraktól, tolvajoktól óvja a termést, bajtól a falut és az útonállót, távol tartja a gonoszt, a betegséget, és gyógyít.

Minden kereszt- vagy szoborállításnak megvan a maga története, melyet az állítató szándéka fényjelez. Van, aki emlékből, van aki hálaadásból, van aki pusztán hite megnyilvánulásként, és van, aki fogadalomból állíttatta fel többnyire saját földjének egy út menti részére, vagy közadakozáshoz társulva valamely közterületre. Amit a hit és a szeretet, az emlékezés és ragaszkodás egykor felállított, azt a jelen és jövő ismerősei, családtagjai, hívei a keresztek ápolásával és gondozásával őrzik és vigyázzák.

A Lajosmizsei Keresztekhez szervesen kapcsolódik a lajosmizsei keresztút mozgalom, amely, 2010 óta működik Lajosmizsén. A mozgalom célja, hogy Lajosmizse közigazgatási területén az útszéli keresztek és szakrális szobrokat felkeressék, mind gyalogosan, mind kerékpárral.

Kürti László - Hajdrik Sándor: Útmenti keresztek és szakrális kisemlékek Lajosmizsén című könyve részletesen bemutatja az összes Lajosmizsén és környékén megtalálható emlékművet.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Almási-Czigány kereszt

Besenyi-kereszt

Lajosmizsei N-18 postagalamb egyesület postagalambsport tevékenysége

Sport

Web: <https://kecskemeti.5mp.eu/web.php?a=kecskemeti>

Értéktárba kerülés éve: 2015

Jesko Sándor biztatására 1966. szeptember 10-én alakult meg a N-18 Lajosmizse postagalamb egyesület. Alapító tagok voltak: Melis József, Kiss József, Gyenes István, Szívós János, Szirmai József, Gajdácsi László, Lédeczi Kálmán, Móczó László, Tóth Miklós, Tóth János, Marácz János, Goógl István, Csorba Gyula, Dobos Mihály, Veszelszki László, Terenyi Gábor, Szórád Péter. Az első versenyeket fiatal, és öreg galambokkal már akkor ősszel megkezdtek, Dabasról röptették haza. A következő évben már eljutottak Pestig, ami kb. 65-70 km volt. Számos hazai ill. határon túli versenyen indultak, melyeken igazán szép eredményeket értek el. Godó Lajos egykori egyesületi tag tiszteletére az Országos Programban 2012-től, hosszútávban: „Godó Lajos emlékverseny”-t rendeznek Lajosmizse 100 km körzetében. 2016-ig összesen 63 tagja volt az egyesületnek.

A Lajosmizse N-18 Postagalamb egyesület hatvan éves lesz 2026 évben.

Nagyon sok változása van az egyesületnek, tagjai folyamatosan változnak, de jelenleg is működik. Az Aranyhomok Tagszövetség tagjaként az N-18 egyesület 12 fővel versenyez.

2024 évben a mi egyesületünk tagja id. Pintér Ferenc nyerte a 12 utas fő versenyt 160-800 km között.

A postagalamb tudása, kitartása, tenyésztése, versenyzése nagy érték!

Fotó: postagalamb egyesület

55 éves
A LAJOSMIZSE N-18 POSTAGALAMB EGYESÜLET
CIVIL TÁRSASÁG 2021

*Egyesület tagjai: Bagaméri László elnök, Hornacsek Antal Vb.elnök,
Bátor László, Pintér Ferenc, Dani Zsolt, Cseh Attila, Cigány Tibor,
Hugyetz Lajos, Tercsi Imre, Varga Lajos, Tóth János, Radics László,
Radics Attila, Radics Rudolf, Szűcs László, Szuhányi Gyula, Steiner János*

Lajosmizsei platánfák

Természeti környezet

Fellelhetősége: Lajosmizse, belterület 5-ös főút két oldalán található
Lajosmizse, Központi Park

Értéktárba kerülés éve: 2016

Az 5-ös főút Lajosmizse belterületének 67+280 km szelvénye, és 69+450 km szelvénye közt elhelyezkedő, annak mentén található 139 darab platánfa, valamint a 22/2 hrsz-ú ingatlan (Központi Park) területén található 42 darab platánfa.

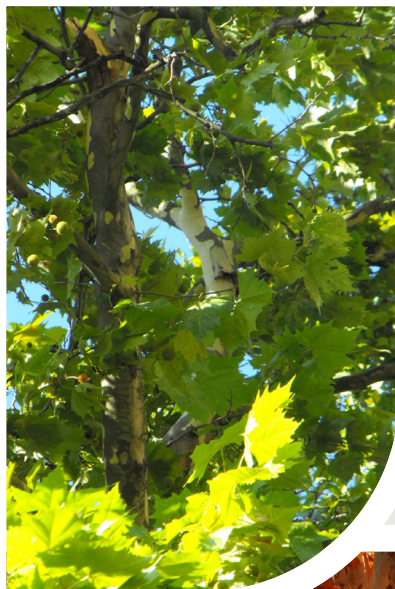
Platánfa (*Platanus acerifolia*)

Termőhelye humuszos homoktalaj. A fa kora akár több mint száz év is lehet, magassága elérheti akár a 40 métert is. Télen és nyáron egyaránt rendkívül mutatós, terebélyes, levegős koronájú. Nyáron a nagyméretű, élénkzöld levelei fokozzák szépségét, télen a hatalmasra növő törzsátmérő és karakteres ágrendszer mellett, a lemezekben hámló kérgének köszönhetően változó színű, mozaikszerű törzsmintázata, sőt a fennmaradó termése is díszíti.

Lajosmizse városképét meghatározó platánfák egyedi arculatot adnak a városnak. Eszmei, esztétikai értékük felbecsülhetetlen. Kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemek az 1930-ban akkor még Andrássy útra ültetett fák, amelyek a kétoldali fásítás csodálatos hatására létrejött az összeboltozódó lombkoronát, zöld alagutat képeznek a ma már Dózsa György út nevet viselő közterületen.

Lajosmizse Város Önkormányzatának a környezetvédelemről szóló 7/2008 (III. 20.) rendelete 6. § (1) bekezdésének e) pontja alapján helyi védett természeti érték.

Fotók: Szórád Péter, Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Lajosmizsei Református templom

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Dózsa György út 18.

Közösségi média: <https://www.facebook.com/mizseref/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Az 1800-as évek utolsó évtizedeiben Jász-Lajosmizse településre nemcsak katolikus felekezetű jászok, hanem református lakosok is költöztek a Kecskemét, Nagykőrös és Cegléd városához tartozó területekről és csakhamar gyülekezetté szerveződtek.

A század végén imaház mellett már iskolájuk is volt.

A hívek már 1890 körül szükségét látták, hogy nagyobb épületeket emeljenek, - tágasabb iskolát, tanítói lakást, lelkészlakot, és főként egy nagyobb imaházat. Akkor még nem gondoltak tornyos templom építésére.

1898 augusztusában került a gyülekezet élére Szűcs Kálmán (1866-1927), az egyházközség első beiktatott lelkipásztora. Az ő munkájának köszönhetően erősödött meg a református közösségi élet, ill. szorgalmazta az építkezések megkezdését.

1890-ben négyezer korona költséggel megépítették a ma is álló új parókiát, nagykőrösi vállalkozókkal hamarosan megkötötték szerződést egy templom felépítésre. 1902. szeptember 28-án megtarthatták a templomszentelési istentiszteletet.

1913-ban megrendelt a gyülekezet a pécsi Angster és Fia orgonagyártól egy tíz sípsorral bíró, kétmanuális templomi hangszert. Az akkor újszerű, pneumatikus orgona ünnepélyes felavatása 1914. pünkösdjén történt.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Lajosmizsei Szent Lajos Római Katolikus Templom

Turizmus és vendéglátás

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 2.

Web: <https://www.lmrkat.hu/templombemutatas.html>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2014)

A templomot Bacchmann Károly újpesti építész tervezte és építette 1896-ban eklektikus stílusban. 1 200 000 téglából épült, melyet itt helyben vertek és szalmával égettek ki.

A templom főoltára és mives szobrai tiroli faragások. A főoltár oltárképe IX. (szent) Lajos francia királyt, a védőszentet ábrázolja. Az oltár két szobra, St. István és St. Erzsébet, zsolnai majolika.

A templom kincse a halotti lepel torinói érsektől kapott hivatalos másolata, mely az eredetivel mindenben azonos látványt nyújt.

A templomban őrzik a koronázási ékszerek, a magyar állam által 1966-ban Bartha Lajos ötvösművésszel készíttetett hivatalos másolatait. Szent István király csontereklyéjét II. János Pál pápa ajándékozta Dr. Bábel Balázs Kalocsa-kecskeméti érseknek, érsek úr pappá szentelésének 25. évfordulója alkalmából. Lehel vezér kürtjének másolatát egy magyar szürke szarvából Jakab Mihály faragó népművész készítette. Az élet fáját Pogány Gábor szolnoki művész készítette az abortuszokban ártatlanul meggyilkolt magzatok emlékére. A királydomb Bóta István alkotása tetején a lovagló Szent István szobrával, mely Raffay Béla szobrászművész alkotása. A tárlóban a történelmi Magyarország megyéinek földjei találhatók, fölöttük a megyék címereivel. A templomban található Magyarország egyetlen IX. Szent Lajos király ereklyéje, ingjének egy darabkája vércseppel, melynek eredetiségét vatikáni dokumentum igazolja. Az ereklyét Asztalos József volt plébános atya által készített, faragott templom ereklyetartóban őrizik, melyet Bóta István műasztalos restaurált és alakította át az ereklye őrzési helyéül.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse

Értéktárba kerülés éve: 2014

Május és június ajándéka a szamóca már a jégkorszak végén megtelepedett Európa erdeiben, mely azóta sok nemesítési folyamaton esett át. A magyarországi termesztése a múltban és a jelenben egyaránt a szoros versenyhelyzet volt a jellemző. Hazánkban az egyik legnagyobb termést adó körzetek közé tartozik Lajosmizse tekintettel arra, hogy a szamóca legjobban a homokos vályog- és a barna homoktalajt kedveli. Különösen kedvezőek továbbá az éghajlati viszonyok. A megközelítőleg 20 fajta szamócából Lajosmizsén a korai és a középkorai fajtákat termesztik leggyakrabban, melyek közül leginkább az Alba, a Clery, az Asia és a Joly terjedt el. Ezek nagy terméshezamú fajták, melyek jól bírják a szedést és a szállítást. Termeszthetőek szabadföldön, fűtött, vagy fűtetlen fóliasátorban vagy üvegházban, kivételes esetben talaj nélküli közegben is. A szamóca ültetésére augusztusban kerül sor, mely történhet kézzel és géppel. Szüretelés a téli mélynyugalmat követően következő év május, júniusban történik. Friss és feldolgozott szamócát gyakran szállítják külföldre. Hasznosítható fogyasztási célra, különösen nyersen, friss gyümölcsként, fagyiként, szörpként, lekvárként, befőttként, süteményekbe, borként, pálinkaként, továbbá kozmetikai célokra. Az exportlehetőségek kihasználásának feltétele a kiváló minőség, a megfelelő fajták, a korszerű termesztéstechnológia. az egyik legegészségesebb gyümölcsök közé tartozik, mert több mint háromszáz biológiailag értékes anyagot tartalmaz.

Lajosmizse lakosságának jelentős része foglalkozik szamócatermeléssel, és még szamócas vásári forgatag szervezésére is sor kerül évente. Kihhasználva a szamócának igen kedvező homoktalajt, és éghajlati adottságokat Lajosmizsén található kertészetek többsége igen magas színvonalú termesztéstechnológiát alakított ki. Nem ritka a számítógépes vezérlésű tápoldatozás, és a fejlett gépesítés. Jelentős változásokat hozott a hagyományos műveléshez képest a fejlett termesztéstechnológia használata melynek bevezetése igen költséges. A központi Statisztikai Hivatal 2010. évi felmérése alapján 39 gazdaságban mintegy 17,5 ha területen folyik szamóca termesztés Lajosmizsén, mely Bács-Kiskun Megyében szamócatermesztéssel hasznosított területek 41,9 %-át jelenti.

Fotók: Schmidt János

Lajosmizsei Városi Kamarakórus

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Közösségi média: <https://www.facebook.com/LajosmizseiVarosiKamarakorus>

Értéktárba kerülés éve: 2017

A Lajosmizsei Városi Kamarakórus 1996. október 1-én alakult meg lelkes, énekszerető emberekből. Alapítója Berta István karnagy a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola volt énektanára. A kamarakórus megalakulásának célja az volt, hogy Lajosmizse kulturális életének magas szintű színfoltja legyen, minél több emberrel megismertethesse a közös éneklés szépségét, illetve a zenei élet a méltó helyére kerüljön a városban. Ennek megfelelően repertoárja a népdalcsookroktól a reneszánsz kórusműveken és a spirituálékon keresztül a könnyűzenei slágerfeldolgozásokig terjed. A kórus általában húsz fővel lép fel. Heti próbáik összetartó, jó hangulatú közösséggé formálták őket.

A Lajosmizsei Városi Kamarakórus felvállalta a lajosmizsei ünnepeken való részvételt, szorosan együttműködik más kulturális előadókka és csoportokkal (Őszirozsa Népdalkör, Főnix Dance). 1999-től a Művelődési Ház egyike meghatározó művészeti csoportjává vált.

A városi fellépéseken túl meg kell említeni, hogy fokozatosan megismerték és elismerték tudásukat, hiszen a környező településekre is - Ladánybene, Felsőlajos, Kecskemét, Szolnok - meghívásokat kaptak és kapnak. Rendszeres szereplői a regionális kórusfesztiváloknak (Izsák, Kiskunhalas, Hódmezővásárhely, Jánoshalma, Jászberény, Kecskemét).

Az első kiemelkedő megmérettetés 2000-ben történt, amikor Magyarországot képviselték a Duna-menti Országok Egyházzenei Fesztiválján, Szlovákiában.

2004-ben a romániai Magyarremetén tartott Nemzetközi Magyarok Találkozóján vettek részt, 2008-ban a III. Kárpát-medencei Népdalkör Találkozóán vettek részt Palicson (Szerbia). 2009. óta kórusként és szervezőként is aktívan részt vesznek a Vándor Kórustalálkozó rendezvényeken. 2014-ben a Jászberényben megrendezett KÓTA Országos Minősítő Hangversenyén „ezüst minősítést” szereztek. 2017-ben – a kórus kulturális tevékenységét elismerve – felvette a Lajosmizsei Települési Értéktárba. 2023-tól a Lajosmizsei Városi Kamarakórus egyesületi formában folytatja működését.

Fotó: Berta István

Magyarvíz Ásványvíz Kft. termékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Elkerülő út 5.

Web: <https://www.primaveraviz.hu>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/mizsemagyarviz/>

Értéktárba kerülés éve: 2022

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2023)

A Magyarvíz Ásványvíz Kft. története 2002-ben kezdődött. A cégalapítók az akkori hazai szokásokkal ellentétben a magas ásványianyag-tartalmú vizek helyett a nyugat európai trendet követve - a mára már népszerű és elfogadottá vált - alacsony ásványianyag-tartalmú vízforrást kerestek, melyet az ország szívében, Lajosmizse határában találtak meg. Erre a területre zöldmezős beruházként építették fel 8000 négyzetméteres csarnokukat, melyben helyet kapott a palackgyártó üzem, a töltő üzem és az 5000 négyzetméteres raktár. A komplexum 2003-ban kezdte meg működését. A világ színvonalú technológia révén és a gépek folyamatos fejlesztésével sikerült megőrizni a kiváló minőséget. Az ország második legnagyobb természetes ásványvíz gyártójaként aktívan kiállnak a környezetvédelem és a fenntarthatóság eszméje mellett. Termékei a Primavera, a Mizse és a Zafir ásványvíz családok, melyek a közel 6000 éves kútból származnak.

Fotó: Magyarvíz

Melis testvérek tejtermékei

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya 149.

Web: <https://melistestverek.hu/Domain/Melis/Page/Home.php>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/melistestverek/>

Értéktárba kerülés éve: 2018

A Melis tanya Lajosmizsén kibontakozó második generációs családi vállalkozás. A Melis Testvérek a föld, a növények és az állatok tiszteletét, felmenőiktől már születésüktől kezdve folyamatosan vették át. Tanyán élve, a szakma gyakorlati részébe a mindennapokban nőttek bele, az elméleti részét tudatos szakirányú iskolaválasztással szerezték meg. Elsődleges és legalapvetőbb célkitűzésük az, hogy úgy készítsenek ízletes élelmiszereket, hogy egy tudatosan felépített élelmiszer-biztonsági rendszerrel a hagyományos technológiákat a mai kor követelményeinek megfelelően alkalmazzák.

A családi vállalkozás számos tejterméket állít elő:

- többféle ízesítésű sajtokat, tejszínes édes vajat, tejfölös savanyú vajat,
- de említhetjük a Melis Testvérek sült vaját, mely 2016-ban elnyerte a Földművelésügyi Minisztérium „HÍR” (Hagyományok- Ízek-Régiók) védjegyét.
- A túró kínálatukban megtalálható a leveles túró mellett a körözött is, mely a 2017. évi sajtmustrán bronzérmet nyert.
- További termékeik a tejszín, a kefir, az író és savó, de külön kiemelkedő a MELISSZI kókuszos túródesszert, mely a 2016. évi sajtmustrán bronzérmes lett.

Azóta újabb díjakat hoztak el termékeik, melyekkel a szakma is elismerte munkájukat.

Tevékenységükkel népszerűsítik a helyi termék készítést, a kistermelői élelmiszer előállítás, a vidéki – tanyasi életet és a magyartarka fajtát.

Fotók: melistestverek.hu

Mizsei Mannák termékcsalád

Agrár- és élelmiszergazdaság

Közösségi média: <https://www.facebook.com/mizseimannak/>

Értéktárba kerülés éve: 2022

Maczkó Andrea és Forgó Zsolt lajosmizsei termelők 2017 óta többféle ízesítésű kézműves szörpök, desszertlekvárok, bodza üdítők, vitamin italok és sült tea előállításával foglalkoznak. Portékájuk - Mizsei Mannék termékneven - saját és lajosmizsei gazdák által termesztett kiváló minőségű és ízletes gyümölcsökből készülnek, melyeket tartósítószer és mesterséges színezék, ízfokozó nélkül állítanak elő. Minden termékük kézzel készül, hagyományos eljárással, nem nagyüzemi mennyiségben, de annál nagyobb lelkesedéssel, szívvel és lélekkel.

Termékeik között megtalálhatóak az alábbiak: Csokis-mentás szamócalekvár, szamócalekvár bodzavirággal, bodzavirág dzsem, szamócaszörp, bodzavirágos szamócalekvár, „bodzaüccsi”, sült teák, gyógynövény szörpök, desszertlekvárok.

A termékek közösségi médiában, kézműves vásárokon, fesztiválokon, helyi termék ünnepeken találhatók meg.

Fotók: Facebook

„Mizsei Óriás” kocsányos tölgy

Természeti környezet

Fellelhetősége: Lajosmizse, külterület, Mizse

GPS: N 47° 5,631' E 19° 33,455

Értéktárba kerülés éve: 2015

Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)

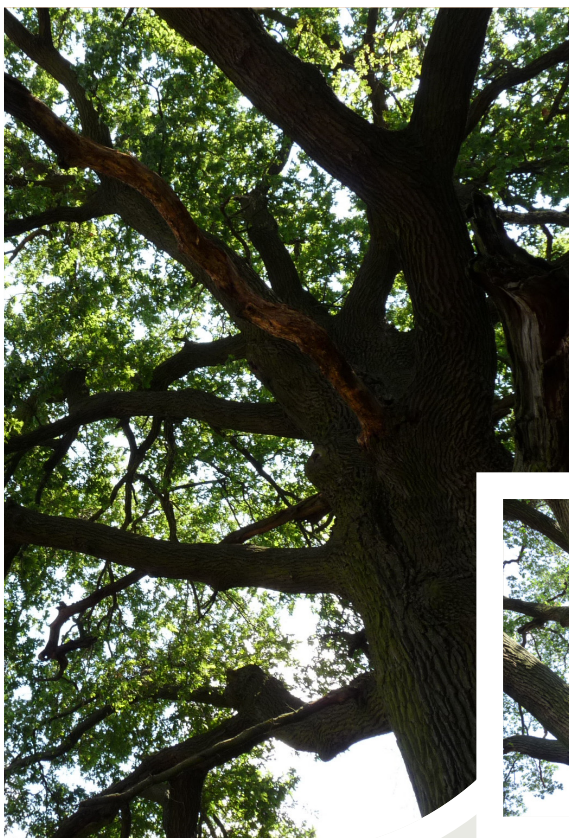
Termőhelye humuszos homoktalaj. A fa az egykori pusztai tölgyesek maradványa, a korát 230 évre becsülik. A környék legszebb tölgyfája, egyben Lajosmizse legöregebb fája is. Magassága 24 méter, törzsének kerülete 520 cm. A tölgy körül galagonyás homoki gyeppel található. Figyelemre méltó a terület gazdag cserjevegetációja is.

A különleges magasságú és törzsvastagságú idős fa az ember környezetének tárgyi java, mely az egykori pusztai tölgyesek hírmondója Lajosmizse külterületén.

Lajosmizse Város Önkormányzatának a környezetvédelemről szóló 7/2008. (II. 20.) rendelete 6. § (1) bekezdésének c) pontja alapján védett természeti érték.

2011-ben avatta fel a Petőfi Túrakör a kocsányos tölgyről elnevezett körtúrát.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Ortan Patrik - Szíjgyártó-Nyerges Népi Iparművész alkotói munkássága

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Arany János utca 18.

Web: <https://www.qsaddlery.hu/>

Facebook: patrick.saddlery

Telefon: 30/9769247

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei értéktárba felvett érték (2014)

„Magyarország egyik legismertebb lovas régiójában, Lajosmizsén élek és alkotok, gyarpítva Lajosmizse Települési és Bács-Kiskun Vármegyei értékek táráát.

A szakma szeretetét, alapjait és mesterfogásait apósomtól, Péter Lajostól a Népművészet Mesterétől tanultam. Generációkon átívelő, több mint 140 éves családi hagyománnyal rendelkezve a kézművességben.

Főként lószerszámokat készítek marhabőrökből, az egyszerű paraszti fogatok felszerszámozásától, a csipkés, rézveretes, fonott sallangos, díszes magyar lószerszámokon át, a fogathajtásban használt maraton lószerszámokig. Valamint lovagló felszereléseket, hajtószárazakat, lovagló kantárokat, nyergeket, nyeregtáskákat, bőrdíszműveket, derékszíjakat, táskákat, vadász eszközöket, különböző tokokat és tartókat.

Igényesen kivitelezett alkotásaimon, tradicionális díszítőelemeket alkalmazok, szem előtt tartva a magyar népművészetben alapuló anyag, forma, technika és funkcionalitás megvalósulását. Számos alkotásom „Hagyományos Mester Remek”, „Hagyományos Míves Termék” minősítéssel, és Páva védjeggyel van ellátva, mely minőségi garanciát jelent a fogyasztók számára. Igazolja, hogy eredeti magyar népművészeti, népi iparművészeti termékek. Ugyanakkor szakmai kihívást jelentenek számomra a modern, újszerű, akár egyéni elképzelések megvalósítása, melyek a mai kor követelményeinek felelnek meg.

Munkáimat minőség, kreativitás és egyediség jellemzi”

Fotók: Ortan Patrik

PATRICK ORTAN®
 QUALITY HANDMADE
 LEATHER EQUIPMENTS

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Értéktárba kerülés éve: 2015

Az Őszikék Nyugdíjas Klub 1986. november 10-én alakult meg, Prágai Angéla kezdeményezésére. Az azóta eltelt időszakban rengeteg olyan tevékenységet folytattak, amellyel Lajosmizse hírnevét öregbítették.

A tagok létszáma már száznál is több, rendszeresen tartanak gyűléseket, színes programokat szerveznek: kirándulásokat, külföldi utazásokat, színházi- és opera látogatásokat. Ezek a programok nemcsak a klub tagok részére szólnak, hanem a lakosság számára is hozzáférhető.

Példaképpen néhány ezek közül: 1988-ban a „Nemzedékek kézfogása” című irodalmi összeállítás, melyet tizenegyszer adtak elő itthon és másutt.

1990-ben Kecskeméten az „Életet az éveknek” Országos Szövetség második nemzetközi fesztiválján népdalkörükkel, valamint tiroli és palotás táncsal léptek fel.

Jártak Svédországban, Szlovéniában, Svájcban, Olaszországban, Ausztriában.

Történelmi témájú előadásokat tartottak többek között Szent Istvánról és IV. Béláról.

1993-ban a várossá avatási ünnepség aktív részesei voltak.

1996-ban „Emlékezzünk ősainkra” címmel történelmi játékot adtak elő, melyben 141 fő szerepelt.

2001-től minden év decemberében Jászolkiállítás tartanak. Az alkotások egy része Budapesten is kiállításra kerül.

2011-ben Lajosmizse Város Önkormányzata az Őszikék Nyugdíjas Klub 25 éves munkásságának elismeréseképpen Lajosmizse Városért szakmai kitüntető díjat adományozott számukra.

2015. évben került az értéktárba.

2016. évben Prágai Angéla (Angi néni) halálát új vezetőség követte Mayer Ferencné elnökletével.

Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és könyvtára

Őszirózsa népdalkör és a Rózsa Sándor citerazenekar

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Értéktárba kerülés éve: 2014

2024-ben ünnepelte 50 éves évfordulóját a lajosmizsei Rózsa Sándor citerazenekar, az Őszirózsa népdalkör pedig a 35 éves jubileumát. Mindkét együttes alapítója, Kórodi Antalné. 1975 óta vesznek részt országos minősítő versenyeken és népdalos találkozókön. Számtalan díjat hazahoztak és külföldön is több alkalommal öregbítették Lajosmizse jó hírét. 1977-ben Jászszentlászlón szerezték meg a KÓTA országos arany minősítését, utána folyamatosan arany és ezüst minősítésekkel értékelték szakmai munkájukat. A népdalkör 1993-ban és 1999-ben mérette meg magát, melynek eredményeképp arany minősítésekkel ismerték el munkájukat.

Amióta a két együttes működik, nincs olyan városi ünnepség, ahol ne szerepelnének. Saját gyűjtésből származó népdalokat is játszanak és elkészült velük egy hangzó anyag CD lemezen. Az együttes jelenlegi vezetője: Kovács Gáspár, aki lelkesen dolgozik együtt Kórodi Antalné (Ilonka nénival). A csapat az utóbbi időkben új tagokkal bővült, és zenei anyagukba műdalok is bekerültek.

Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Páldeák János fogathajtói életműve

Sport

Értéktárba kerülés éve: 2021

Páldeák János 1952-ben mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó szülők negyedik gyermekeként született Lajosmizsén.

A család életében mindig fontos szerepet töltött be a ló. Édesapja a ceglédi Huszárezrednél szolgált a II. világháború idején, illetve a mezőgazdasági munkákhoz is nélkülözhetetlen volt a ló. János gyermekkorától kezdve lovak mellett nőtt fel, mikor édesapja a földeken dolgozott a lovakkal, gyakran ő a lovak hátán ült.

Tanulmányait tanyasi iskolába kezdte, majd 10 éves korától Lajosmizsére járt iskolába. Ebben az időszakban alakult a Lajosmizsei Aranyhomok Szövetkezet, ezen belül alakult egy lovas torna csoport, melynek tagja lett.

Általános iskola után mezőgazdasági technikumot végzett Hódmezővásárhelyen. Ebben az időszakban díjugrató versenyeken szerepelt, melyeken szép eredményeket ért el.

Az iskola elvégzése után a Népfront Termelő Szövetkezetben kezdett dolgozni, mint háztáji agronómus. Később vállalkozóként állattenyésztéssel foglalkozott. 1985-ben Kobza István vezetésével megalapították az Almavirág Lovasklubbot. Ennek keretén belül kezdett újra a lovakkal foglalkozni, valamint ekkor kezdődött a kettesfogathajtó pályafutása. Sok hazai és nemzetközi versenyen vett részt. Legnagyobb sikerének tartja, hogy kvalifikációt szerzett az 1993-as amerikai Gladstone-ban tartott Kettesfogathajtó Világbajnokságra (Fehér Mihály győri és Lázár Vilmos budapesti hajtókkal). A versenyen nem tudott részt venni, mivel nem sokkal előtte ellopták a versenylovait és mire visszakapta lovait, már elindult a csapat. Ettől kezdve a lovakat kiegészítve, négyesfogathajtóként dolgozott tovább. Egy év alatt nagyon szép sikereket ért el, hazai és külföldi versenyeken. 1995-ben befejezte sportpályafutását.

Helyezései:

1994. Magyar Bajnokság 4-es fogat összetett II. helyezés - Szilvásvárad

1994. Világbajnokság összetett 23. hely 4-es fogat - Hága (Hollandia)

1994. Magyar Hajtóderby győztes 4-es fogathajtásban - Üllő

1993. 2-es fogat Szántódpuszta

1991. CAI02 - Saumur (Franciaország)

1990. 2-es fogat I. helyezés - Bruck (Ausztria)

199?. 2-es fogat III. helyezés - Altusried (Ausztria)

1989. 2-es fogat I. helyezés - München (Németország)

1989. 2-es fogat CAI verseny III. helyezés - Thürrnthal

Fotó: Páldeák János

Péter Lajos – Szíjgyártó, Népművészet Mestere alkotói munkássága

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mátyás király utca 46.

Telefon: 76/455-789

Értéktárba kerülés éve: 2016

Magyarország lovas régiójában Lajosmizsén, 1991-ben alapította meg önálló műhelyét, ahol egyedi, kézműves termékeket gyárt. Irányelve mindig a „pontos, precíz munka” volt, melyet aprólékos, a részletekig terjedő igényességgel, magas színvonalon valósít meg. Szakmai tudását édesapjától tanulta, aki munka közben sokszor idézett egy emblematisz gondolatot.

„Dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes”. J.A. Lószerszámokat, lovas felszereléseket, készít marhabőrből. Csipkés, rézveretes, fonott sallangos, díszes magyar lószerszámokat, maraton fogathámokat, hajtószárazakat, fogat és lovagló kantárokat, nyergeket, nyeregtáskákat és derékszíjakat. Alkotásai tanúsító Páva védjeggyel vannak ellátva, igazolva kiemelkedő szakmai színvonalát, mely biztosítékot jelent, hogy kiváló minőségűek, eredeti magyar népművészeti és népi iparművészeti termékek, valamint a Kárpát-medencei néphagyomány motívumvilágát, technikáit, díszítéseit és színhasználatát alkalmazó eljárással készültek. Ugyanakkor nyitott a modern, akár egyéni elképzelések kivitelezésére is.

Fotók: Ortan Patrik

Polyák Imre sportolói életműve

Sport

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2015)

Polyák Imre (Kecskemét, 1932. április 16. - Budapest, 2010. november 15.) olimpiai bajnok kötöttfogású birkózó, a Nemzet Sportolója.

A Polyák család Lajosmizsén élt. Édesapja iparos ember - gumyszerelő. Kilenc gyermeket nevelt (három fiú, hat lány.) Imre ötödik gyermekként a kádár mesterséget tanulta. Lajosmizse polgárai tisztelték a családot, 1955-ben az első vb győzelme után hintóval fogadták a vasútállomáson. Ekkor Imre már a kezdeti lajosmizsei birkózó pályafutás után a fővárosi Újpesti Dózsa versenyzője volt. 1951. március 25-től a BM dolgozója. 27 év szolgálat után megy nyugdíjba, ezredesi rangot kapott (igazgatási vonalon dolgozott.) Lajosmizse Város 2004-ben Díszpolgári címet adományozott neki.

A szívós erős alkatú ember (gyermekkorában az akkor halálos betegségnek számító máliát élte túl) életének 78. évében 2010. november 15-én hunyt el. Hamvait a Szent István bazilika altemplomában helyezték örök nyugalomra. A birkózó sporttal az 1948. Londoni olimpia bajnoka a szintén kecskeméti születésű Bóbis Gyula példáján lelkesülve ismerkedett meg. Edzői Lajosmizsén Fózer Béla és Gajdácsi Béla voltak.

Eredményei:

Az Országos Bajnokságot 12 alkalommal nyerte meg 1952-től 1964-ig.

Világbajnokságok:

Karlsruhe 1955. 62 kg aranyérem

Budapest 1958. 62 kg aranyérem

Jokohama 1961. 67 kg ezüstérem

Toledo 1962. 63 kg aranyérem

Helsingborg 1963. 63 kg ezüstérem

Olimpiai szereplései:

Helsinki 1952. 60 kg ezüstérem

Melbourne 1956. 60 kg ezüstérem

Róma 1960. 62 kg ezüstérem

Tokió 1964. 63 kg aranyérem

Állami és sport kitüntetései:

Az év sportolója 1958 és 1962 években

Magyar Köztársaság Középkeresztje 1994.

Az Évszázad Birkózója címet kapta az MBSZ-től 2000.

A Nemzet Sportolója 2004.

A Magyar Olimpiai Bizottság Érdemrendje 2005.

Tagja lett a Magyar Halhatatlanok Klubjának.

Fotók: <http://archiv.olimpia.hu/a-nemzet-sportoloi-polyak-imre>, birkozas.ute.hu

Sport

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya 156.

Web: <https://horgaszvendeghaz.hu//>

Facebook: <https://www.facebook.com/horgaszvendeghaz/>

Értéktárba kerülés éve: 2022

A Pozsár Horgásztó Bács-Kiskun Vármegye északi szélén, Lajosmizse észak-nyugati határában fekszik. A már közel 12 hektáros vízfelületű horgásztavat 20 hektáros, parkosított, közművekkel ellátott terület veszi körül. A tónál a fő szempont nem a tömeges horgásztatás volt, hanem a zavartalan horgászat örömeinek biztosítása, így 18 különböző adottságokkal rendelkező horgászhely közül választhatnak az idelátogató horgászok. A horgászhelyek nagy részén szerény kényelemmel berendezett faházak állnak a több napra érkező horgászok rendelkezésére és a mozgásukban korlátozott vendégek részére is alakítottak ki közvetlen parkolási lehetőséggel rendelkező horgászhelyeket. A horgásztó átlagos vízmélysége 1,8 m, legmélyebb pontjai eléri a 3,5 m mélységet. A fenéken vastag vízzáró agyagréteg található. A tó vízutánpótlását a lajosmizsei ásványvízüzem plusz vize biztosítja. Ez a vízmennyiség folyamatos vízcserét biztosít a tóban, a vízminőség lehetővé teszi, hogy a tóban jól érezzék magukat a kapitális halak.

A tó sport horgásztó, azaz a „fogd meg és engedd vissza”, elvet követi.

2015 májusában nyitották meg a 9+4 fő befogadására alkalmas négy szobából, amerikai típusú konyhából, étkezőből, társalgóból álló első vendégházukat. Minden szoba önálló bejárattal, saját fürdőszobával rendelkezik, négy napraforgó minősítésű besorolással. 2019 őszén elkészült egy kisebb wellness részleg, egy nyári konyha és egy újabb –kisebb létszámú társaság (5+2 fő) fogadására alkalmas- vendégház is.

Fotók: horgaszvendeghaz.hu

Primus gluténmentes & vegán termékcsalád

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Dózsa György út 49.

Web: <https://primuskeksz.com/>

Közösségi média: <https://hu-hu.facebook.com/primuskeksz/>

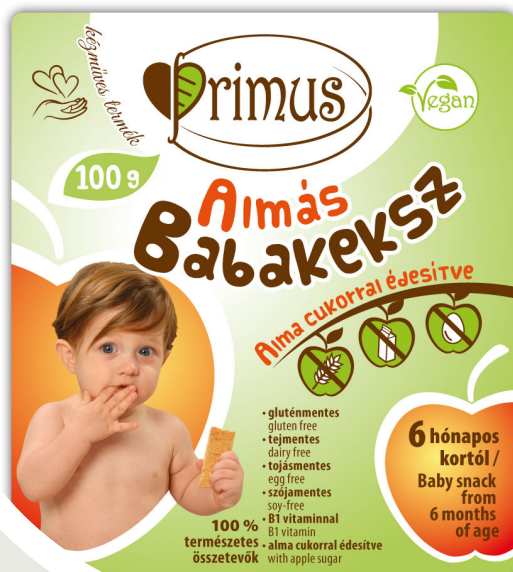
Értéktárba kerülés éve: 2022

A Primus Gluténmentes & Vegán termékcsalád célja, hogy kézműves kekszei ízükben, állagukban, kinézetükben a legjobban hasonlítsanak a hagyományos termékekhez. Minden termék glutén, tej, tojás, cukormentes, adalék- és tartósítószermentes - mindössze egy termékünk tartalmaz tejterméket, a parmezános keksz. Termékeinket válogatott, magas minőségű alapanyagokból állítják elő.

Így ezeket a nassolnivalókat nyugodt szívvel fogyaszthatják a vegán-, a gluténérzékeny, a cukorbeteg, a tejérzékeny, az egészségtudatos étkezést, illetve a paleo diétát folytató vásárlók is anélkül, hogy bármilyen negatív ízélmény érné őket. A Helen Life Kft. 2010 óta foglalkozik minőségi élelmiszerekkel. Termékeink nagyobb áruházláncoknál szintén megtalálhatók, és nem csak Magyarországon, hanem további 9 országban is, mint például Belgium, Németország, Szlovákia.

Fotók: Primus keksz

Pusztatemplom romjai

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2014)

Lajosmizse városának legrégebbi építészeti emléke a 13. század végén épült Pusztatemplom, amely a korabeli Mizse falujának, az egykor népes kun széknek a szakrális épülete volt. A kora gótikus stílusú templom első régészeti feltárását Szabó Kálmán, a kecskeméti Katona József Múzeum igazgatója végezte el 1927-ben. Kutatásai alapján a templom réti mészkőből épült, zsindelettel volt fedve. Az épületet egy korábbi, valószínűleg a tatárjárás során elpusztult templom helyén építették újjá a település kun lakosai.

A rom egyszerű, egyhajós szerkezetű, keleten sokszögben záródó, gót stílusú templom maradványa. A szentélyben még látható az Oltáriszentség elhelyezésére szolgáló fülke. Újabb ásatásokat Fülöp András végzett 1995-ben, melynek során építészeti megfigyelések mellett 9 sírt tárt fel.

Ekkoriban már a még meglévő támpillérek nem feküdtek az alapon, hanem csak a levegőben lógtak, így erősítő támaszként már nem szolgáltak, hanem gyengítették, húzták a falakat. Ez okokból kifolyólag a lehető legrövidebb időn belül meg kellett erősíteni a támpilléreket, melyet 1999-ben a Pusztatemplom Alapítvány a Gomép Kft.-vel végeztette el. A Pusztatemplom és a közelében lévő település lakossága nagy valószínűséggel a 15 éves háború során, az 1597/98-as évek során szűnt meg létezni. A szöveget átnézte, javította aktualizálta Sz. Wilhelm Gábor régész.

A templom megközelítése: A templom az 5. számú főúttól kb. 4-4,5 km-re található. Könnyen megközelíthető az 5-ös számú főúton Budapest felől Lajosmizse felé haladva, a település előtti „Kónya dőlő” buszmegállónál balra fordulva, áthaladva az M5-ös autópályá felett, majd egy kereszteződésen szintén egyenesen áthaladva már látható a templomdomb a rommal.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Régi Városháza - Földeáki csárda

Természeti környezet

Fellelhetősége: Lajosmizse, Városház tér 1.

Értéktárba kerülés éve: 2014

A Lajosmizse központi részén álló régi városháza Földeáki csárdaként, vendégfogadóként él a helyiek tudatában. Földeák első írásos említését az 1444. január 19-én kelt oklevélben találjuk, ahol elpusztult falubirtokként szerepel Lajosülése szomszédságában. Ez az archaikus helynév egy, a tatárdúláskor elpusztított Árpád-kori település emlékét őrizte meg. Az első csárdaépületek egyszerű, egy-két szobás helyiségek voltak. Anyaguk vályog volt, de 1762-től már kőből építkeztek - az alapozáshoz homoki mészkövet (ún. darázs-követ) használtak, amit Nagykőrös Csókás részén vágtak. A bor tárolása szükségessé tette azt, hogy a kocsmákhoz pince is tartozzon.

1788-ban Jászberény városa a vendégfogadóban postakocsiállomást is működtetett. A Buda és Szeged között működő postafogatok számára pihenőt és etetést-itatást biztosítottak.

Jászberény 1827-ben a rozzant csárdaépületet felújítja és bővíti, ekkor nyerte el az épület a mai formáját. A csárdát bérlők működtették „kocsmáltatási” s a vele járó három hold föld használati jogával együtt.

Az utolsó Földeáki vendégfogadós-boltos Diamant Mór (1836-1929) volt. Ekkorra az épület már csak a halvány emléke volt önmagának. Egy helyiségben működött a pusztabírói hivatal, egy másikban a postaállomás, a többi pedig bolt és italmérési hely volt. A vendégfogadó egyik szobájában szállásolták el egy ideig Gajdos Sebestyén missziós papot is, aki 1854-1875 között szolgálta a pusztára költöző nagyszámú jászsági híveket.

A II. világháború után Községháza, Községi Tanács, majd Nagyközségi Tanácsháza, végül Városházaként szolgált 2003-ig, míg az új épület fel nem épült. Egy felújítás után 2005-ben nyitotta meg kapuit az épületben egy állandó kiállítás mely Lajosmizse múltjáról ad képet.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Turizmus és vendéglátás

Fellelhetősége: Lajosmizse, Deák Ferenc utca 2./C

Web: <https://rimoczi-art.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/laszlo.rimoczi.7>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2014)

Bátran kijelenthetjük, hogy Rimóczi László és a grillázs mára már szétválaszthatatlanul összefonódtak. E név és e termék nincs egymás nélkül. A Grillázsguru szó egyet jelent Rimóczi Lászlóval, Lajosmizse Ízével és az ízesített grillázs termékekkel. Ő az, aki egy új stílusirányzatot, képet álmódott meg a régies hagyományokon alapuló grillázs művészet terén, ezzel teljesen új elvekre helyezve az édesszobrászat alapjait. A Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestületének szekciójaként megalakult a Magyar Grillázs Szövetség, melynek elnökeként elsődleges feladatának tekintji, hogy a grillázs készítés ismét méltó helyét foglalja el az értékes, sokszínű magyar kultúrában.

Fotók: Rimóczi László

Skultéti Árpád festőművész alkotói munkássága

Kulturális örökség

Közösségi média: <https://www.facebook.com/skulteti.arpad/>

Értéktárba kerülés éve: 2014

„Ladánybenén születtem 1949-ben. A térábrázolási ismereteimet a gimnáziumi éveim alatt a 60-as években Lajosmizsén Kovács István tanár úrnál alapoztam meg. 1963 óta élek Lajosmizsén.

1972-2000 között, nyugdíjazásomig bűnügyi szakterületen Kecskeméten dolgoztam. Alkotói tevékenységem napi munkám mellett a 80-as évek végén ifj. Szappanos István és Bruncsák András művésztanárok vezetésével a kecskeméti Fényes Adolf Képzőművészeti Szakkörben kezdődött, ahol főleg különböző grafikai eszközökkel (ceruza, szén, pasztell, akvarell) műteremben dolgoztam.

A tűzzománc készítési technikákkal 1988-ban a Kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhelyben Túri Endre festőművész és Papp Gábor művészettörténész irányításával, egy tanfolyam keretében ismerkedtem meg. Leggyakrabban rekesz-zománcozással történelmi alakokat, népmesei balladai illusztrációkat régi és új címereket, növény és állat, főleg madár motívumokat szoktam készíteni.

1994-ben Bozsó János Munkácsi díjas festőművész megismerése majd több, mint négy évi barátsága, az olajfestés technikájának az elsajátítását, a plen-air festés fortélyainak megkedvelését jelentette számomra. Neki köszönhetően több alföldi festőtábor munkáját alkotói közösségét is megismerhettem. 1994 óta legfőbb törekvésem, hogy lakóhelyem környékén a felső kiskunságban illetve az Alföldön felkutassam és megörökítsem az évszakok és napszakok szerint váltakozó képi értékeket.

1999-ben Bács-Kiskun megye közgyűlése Művészeti díjjal jutalmazott.

1999 óta vagyok tagja a HM Honvéd Kulturális Egyesület festői tagozatának, ahol Szuynyoghy András, Duschanek János, Végh András, Mészáros Géza Munkácsy díjas festőművész tanárok irányításával dolgozhattam. Rendszeresen részt veszek az általuk szervezett nemzetközi festőtáborokban, és csoportos kiállításokon.

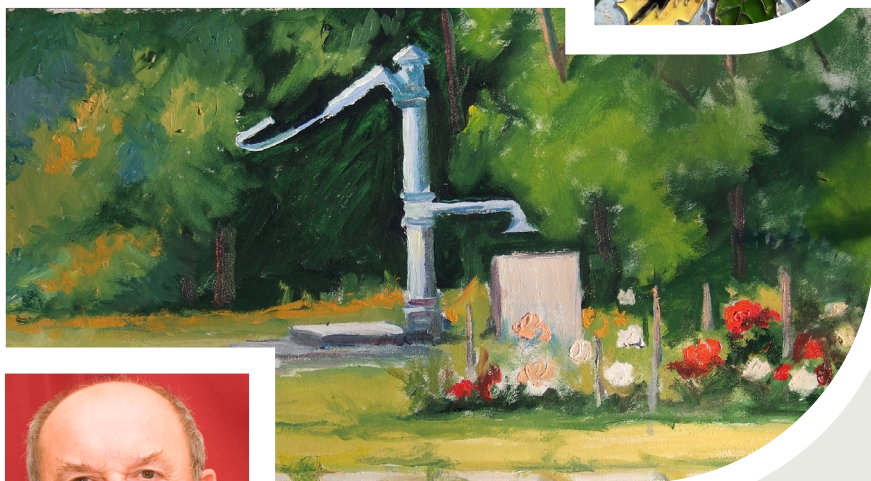
2007-ben Honvéd Ecset díjat kaptam.

2004-ben alkotó tevékenységem elismeréseként szülőfalum díszpolgári címmel jutalmazott.

2010-2023 között a lajosmizsei tűzzománc szakkör vezetését végeztem.

2011-ben Lajosmizse Város Közgyűlése Közművelődésért szakmai kitüntető díjban részesített.”

Fotók: Skultéti Árpád

Skultéti Jánosné hímző és szövő alkotói munkássága

Kulturális örökség

Értéktárba kerülés éve: 2014

Alvó érték

Skultéti Jánosné Ibolya 1952-ben született Lajosmizsén. 1980 óta hivatásszerűen foglalkozott kézimunkával. Sok leányt és asszonyt tanított meg a különböző hímzések fortélyaira, mint kézimunka előnyomó és készítő kisiparos. Ezen kívül hímzést, fonást és szövést tanított a művelődési ház Díszítőművész Körében. „Festékes” szőnyegek és fehér szűrrátétes kézimunkái a legkedvesebbek számára.

Nagy elhivatottsággal igyekezett megismertetni az óvodás és az iskolás korosztállyal a tojásfestés művészetét.

Lelkes tagja volt a Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesületnek. 2010-ben készült el a helytörténeti relikviák állandó kiállítássá rendezett változata, amelynek létrejöttében kiemelkedő szerepet vállalt. 2011-ben a Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület elnöke lett. Gyermekeknek, csoportoknak múzeumi, hagyományőrző és kézműves foglalkozásokat vezetett, és évente új kiállításokkal várta az érdeklődőket. 2019-ben lemondott a Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesületben betöltött tisztségéről. Lajosmizse Város Képviselő-testülete 2019-ben Lajosmizse Város Közművelődéséért Díjjal tüntette ki.

Visszavonultan él.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Staar Gyula tudományos ismeretterjesztői, tudományos újságírói munkássága

Kulturális örökség

Értéktárba kerülés éve: 2022

Staar Gyula Lajosmizsén született, 1944. június 21-én. Édesanyja, Staar Gyuláné (sz. Prehoda Katalin) 1935-től 1973-ig, nyugdíjazásáig a Polgári Iskola, majd a Lajosmizsei Központi Általános Iskola matematika-fizika-kémia szakos tanára.

Első két elemi osztályát a Református templom melletti kisiskolában, a továbbiakat a központi iskolában végezte, mindvégig kitűnő eredménnyel.

Középiskolai tanulmányait a Kecskeméti Katona József Gimnáziumban végezte, ahol 1962-ben kitűnően érettségizett.

Tagja volt a gimnázium három évben (1960, 1961, 1962) is országos középiskolai bajnokságot nyert sakkcsapatának és országos bajnokságon 1961-ben ezüstérmes kézilabda-csapatának.

Lajosmizse Község sakkbajnoka 1961 évben. Tagja az NBII-be jutásért küzdő lajosmizsei kézilabda csapatnak a hatvanas években.

Tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetemen matematika-fizika szakán folytatta, ahol 1969-ben középiskolai tanári oklevelet szerzett.

Édesanyja haláláig, 1983-ig állandó lakosa Lajosmizsének.

Budapestre telepedett le, de soha nem szakadt el szülőhelyétől, ma is sok szállal kötődik Lajosmizsén. Számos könyv szerzője, szerkesztője, nevét 2019-től a Sárneczky Krisztián által felfedezett 260098 Staargyula (2004 ME5) kisbolygó őrzi.

Munkahelyei:

1969-1970 Csepelen tanár

1970-1974 az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanulmányi főelőadója

1974-1989 a Természet Világa (Természettudományi Közlöny) folyóirat szerkesztője

1989-1990 az Élet és Tudomány főszerkesztő-helyettese

1990-2017 a Természet Világa főszerkesztője

Díjai, elismerései:

MÚOSZ-nívódíj (1988, 1990)

Akadémiai Újságírói Díj (1991)

Prométheusz-Érem (1991)

Hevesi Endre-díj (1995)

Táncsics Mihály-díj (1999)

Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje (2005)

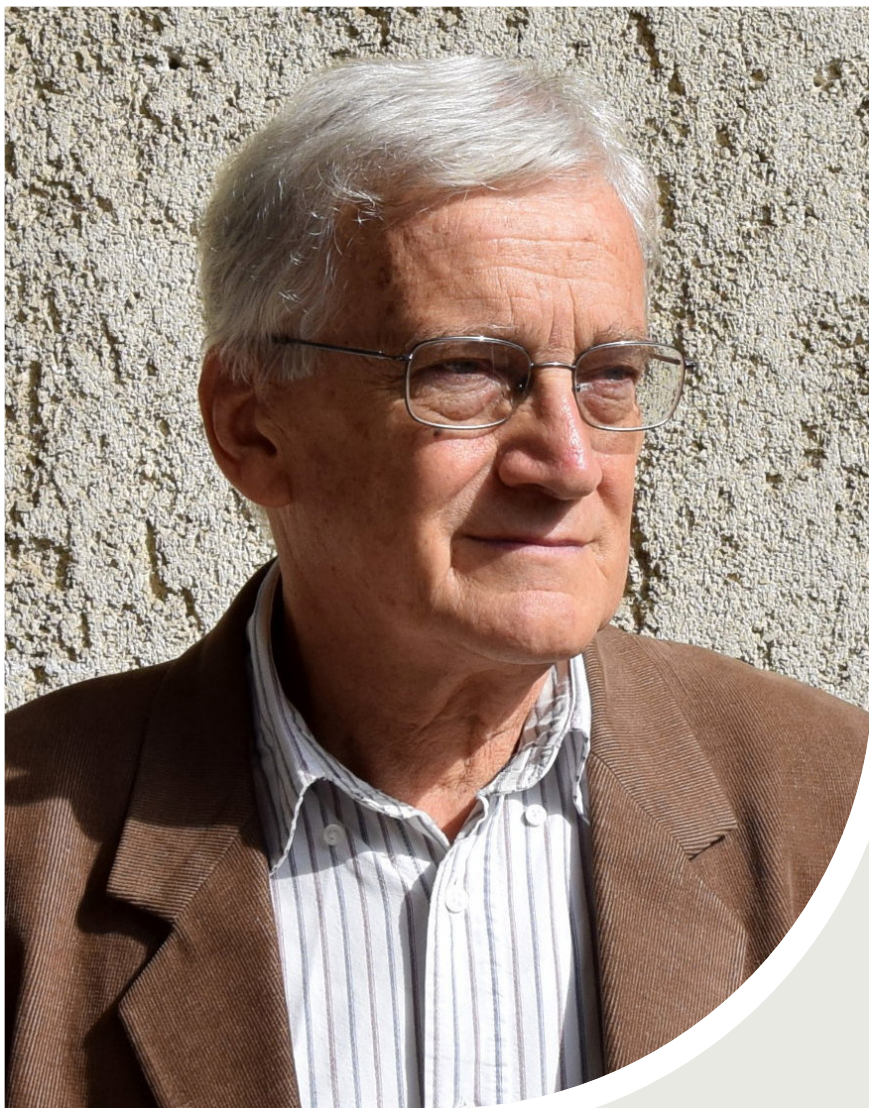
Aranytoll-életműdíj (2015)

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2017)

Az év ismeretterjesztő tudósa (honoris causa) díj (2019)

Enciklopédia díj (2019)

Fotó: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Staar_Gyula#/media/F%C3%A1jl:Staar_Gyula_\(2017._09._27.\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/Staar_Gyula#/media/F%C3%A1jl:Staar_Gyula_(2017._09._27.).jpg)

Turizmus és vendéglátás

Fellelhetősége: Lajosmizse, Iskola tó, minden év májusa

Facebook: <https://www.facebook.com/szamocavasar>

Értéktárba kerülés éve: 2017

2008-ban Svébisné Gombkötő Gizella kezdeményezésére és hathatós közreműködésével került megrendezésre egy olyan rendezvény, melyben az emberek össze tudnak fogni, egymásra tudnak támaszkodni, közösségé tudnak válni. Gondolata az volt, hogy lajosmizsei különlegességhez kötné ezt az alkalmat. Ez volt a szamóca, az eper. A közösség egyik tagja adta a nevet: SZAMÓCÁS VÁSÁRI FORGATAG. Sokan segítettek az elképzelés megvalósítását. A rendezvény közösségformáló és erősítő hatása mellett fontos eleme a magyar lélekre alapozás, kézművesekre, néptáncosokra s egyéb hagyományörző lélekformáló népzene, éneke. A lelki táplálék mellett a gyomor sem maradhat üresen, hiszen ennek a napnak a gyümölcse a finom, édes, lédús zamatos szamóca.

Az eseményen részt vevő alkotók, vásárosok portékái között a főszerep a szamócáé.

2014-ig a Tanyacsárda parkolójában került megrendezésre a forgatag. Az utolsó évekre kinőtte a rendezvény a helyszínt, ezért 2015-ben változott a helyszín a rendezvény a lajosmizsei Központi Parkba került át. Ezen a helyen sikerült még emelni a rendezvény színvonalát. Ebben az évben a programkínálat bővítésébe már besegített a települési önkormányzat. 2018-tól pedig az esemény szervezését és finanszírozását átvette Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára.

A rendezvény a település fejlesztése során a Központi Parkból 2022-ben átköltözött az Iskola tó partjára, ahol kellemes természeti környezetben vehetnek részt a programokon a résztvevők.

Esemény célja a szamóca népszerűsítése, a közösségi erővel bíró együttlét megerősítése, az itt élők és az elszármazottak számára.

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Sport

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya 8.

Web: <https://szaspahorgaszto.hu/>

Facebook: <https://www.facebook.com/szaspahorgaszto2>

Értéktárba kerülés éve: 2022

Az országos hírnévnek örvendő Szászpa Horgászto az 5-ös főút mellett található, Lajosmizsétől 1,5 km-re Budapest felé. A gyönyörű természeti környezetben fekvő horgászto két külön tóból áll. Az egyik egy 4,5 hektáros nagyobb tó, amely közkedvelt őshonos halfajtákban bővelkedik, 20 db horgászhehlyel, a másik egy kisebb 0,5 hektáros tó, amiben kisebb halak várják a horgászokat. A horgásztanyát a két tó között vezető úton közelítheti meg az odaérkező. A nagy tó kizárólag sporthorgászati célokat szolgál. Halelvitel csak a kis tóból lehetséges. A több százéves természetes tó, amelynek emberemlékezet óta ez a neve, korábban volt halnevelde, lófűrdető, és forgattak rajta régi, fekete-fehér filmet is. A helyiek is sokat fürödtek benne gyerekként. 16 éve, amikor a jelenlegi tulajdonosokhoz került, kezdődött el a terület fásítása és füvesítése, melynek köszönhetően ma már lassan egy arborétumra kezd hasonlítani a tó környezete.

Fotók: szaspahorgaszto.hu

Széll Ilona festői munkássága

Kulturális örökség

Értéktárba kerülés éve: 2015

Széll Ilona (Budapest, 1934 - Lajosmizse, 2020)

Budapesten született 1934-ben. Iskoláit itt végezte képző- és iparművészeti szakon, majd után a Képzőművészeti Főiskolán tanult egy évig. 1956-ban férjével Svájcba emigrált. Ott fejezte képzőművészeti tanulmányait reklámgrafikai szakon, és dolgozott 30 évig ebben a szakmában. Közben elvégzett még egy hároméves esti iskolát egy kiváló restaurátornál, hol a reneszánsz olajfestés technikáit tanulta meg.

1986-ban önálló lett és olajportrék festésével kezdett foglalkozni. Közben elindult az akvarell festés útján, ami a mai napig is tart. Ez volt - vallomása szerint - a legnehezebb technika, mert itt nem lehet egy ecsetnyomást sem utólag javítani.

Több mint 60 önálló és csoportos kiállításon vett részt Svájcban, és több mint 800 képet festett mire úgy érezte, hogy megtanulta, amit meg lehetett tanulnia. Ekkor kezdett el átállni a tájképekről az absztrakt akvarellekre. Közben rendszeresen elkezdett oktatni privát csoportokat. Sikerrel.

1992-ben vett egy házat Lajosmizsén és nyaranként egy svájci utazási iroda szervezésében turistacsoportokat tanított festeni Geréby Kúriában.

1999-ben végleg hazaköltözött Magyarországra, és letelepedett Lajosmizsén. Itt is volt kisebb-nagyobb kiállítása, és kb. 100-150 új akvarellje. Az elmúlt időszakban akvarell-miniatűröket alkotott.

Kőrös Sára grafikus- és zománcművész szavai Széll Ilona munkáiról:

„Munkái bizsergető érzését a mai napig érzem, a bennük lévő lendület és az általuk közvetített érzelemvilág teljesen lenyűgözött. Minden szín, vonás, forma és azok sorrendje előre és komoly gyakorlatot feltételezve átgondolt, és eldöntött. Ecsetkezelésével, lendületes egyéniségét tükrözve irányítja a kép mondandójára a nézői tekintetet

Fotók: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Szilágyi Jenő sportolói munkássága

Sport

Értéktárba kerülés éve: 2022

Szilágyi Jenő (Lajosmizse, 1910. október 22. - Budapest, 1992. január 24.) hosszútávfutó

Szilágyi Jenő Lajosmizsén született, Szilágyi László sütőmester és Kiss Mária gyermekeként. Édesapja a Bács megyei Madarason született tanítói, míg édesanyja egy nemesvisi, kisbirtokosi családból származott. A szülők 1900. október 2-án házasodtak össze Répcelakon, ahol Szilágyi László pékmesterként dolgozott. Első gyermekük, Mária Irma is itt született meg. Szilágyi Erzsébet születésekor (1904) már Budapesten találjuk a családot, míg 1908-ban már Lajosmizsén éltek, ugyanis ide született az idősebb fiú, László. Hogy meddig éltek Lajosmizsén, pontosan nem tudjuk, de Jenő születéséig (1910) biztosan. 1914-1915-ben rövidebb ideig Budapesten éltek, majd vissza költözött a család Lajosmizsére. Jenő itt végezte el a hat elemi, itt tanulta meg a sport általános alapismereteit. Szeretett futballozni, de elvették kedvét a focizástól.

1920-as évek végén Ceglédbercelen élt a család, Jenő itt ismerkedett meg az atlétikával, a Ceglédi Levente Sportegyesületben.

A Nemzeti Sport először egy 1927-es atlétikai versenyről tudósítva írta le Szilágyi Jenő nevét, ugyanis második lett 1500 méteren. 1930-ban a szenior mezei futóbajnokságon már országosan is felfigyeltek a tehetségére, amikor harmadik helyezést ért el; a Nemzeti Sport tudósítója a bajnokság meglepetésének nevezte Szilágyi bronzérmét. 1932-ben országos bajnok lett 5000 és 10000 méteren az MTK színeiben.

Az első atlétikai EB-t Torinóban rendezték 1934-ben, ahol Szilágyi 5. lett 10 000 méteren, egyéni csúcst futva, majd 5 000 méteren 9. helyezést ért el. 1935-ben igazolt Szilágyi az MTK-tól a nagy rivális UTE-hoz. Az 1936-os berlini olimpián 3000 méteres akadályfutásban 13. helyezést ért el, 5000 méteres síkfutásban 25. lett. Az olimpia után csapatot váltott. 1938-ban a Párizsban rendezette Európa Bajnokságon 4. lett 10 000 méteren. 1942 őszén 10 000 méteren világranglista-vezető lett.

A világháborúban besorozták katonának, majd amerikai hadifogságba esett, ahonnan 1946-ban szabadult. Pályafutását a Vasasban folytatta. 1949-ben elvégezte az edzőtanfolyamot majd a Testnevelési Főiskola hároméves tanfolyamát. Utolsó bajnokságát 41 évesen, 1951-ben nyerte. Megnősült, egy fia és egy lánya született. Visszavonulása után több egyesületben (MEDOSZ, BVSC, Vasas Izzó, Vörös Meteor) is edzősködött, majd hosszabb ideig az Építők SC atlétikai szakosztályának technikai vezetője volt. 1992. január 24-én hunyt el Budapesten, a kistarcsai temetőben helyezték örök nyugalomra.

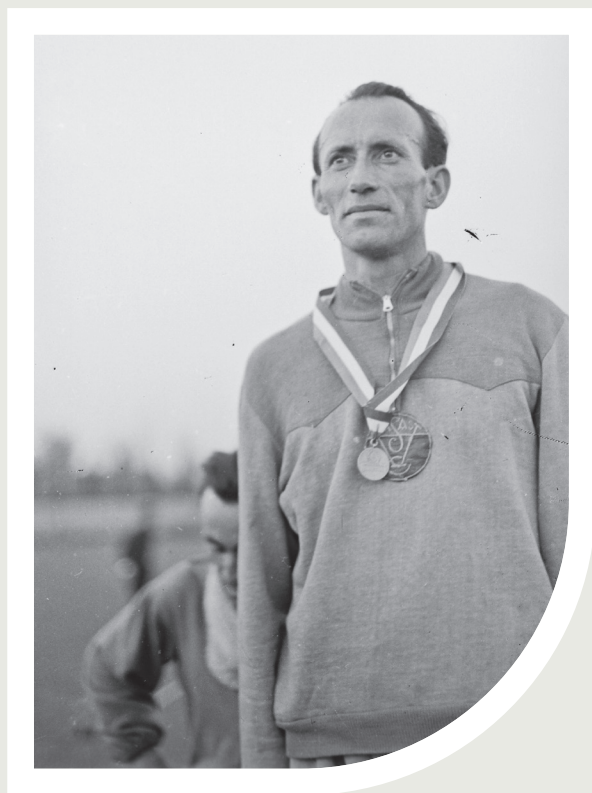
1993-ban mind a nyolc férfiversenyszámot egy-egy nagy bajnokról nevezték el az országos bajnokságon; Szilágyi Jenő a 3 000 méteres férfi akadályfutás emlékversenyének névadója lett.

Eredményei: Az elmúlt század 30-as, 40-es éveinek kiváló távfutója, EB helyezett, világranglista vezető, 13-szoros csúcstartó hosszútávfutó volt. 25-ször nyert magyar bajnokságot, 32-szer volt a válogatott tagja.

Nyolcszor volt magyar bajnok 5000 méteren (1932, 1934, 1941, 1942, 1944, 1948-1950), tizenegyszer 10 000 méteren (1932, 1934, 1938-1940, 1942-1944; 1947-1949) és kétszer 3000 méteres akadályfutásnál (1940, 1941).

Az életrajzot készítette Végth László Flórián.

Fotók: Fortepan / Kovács Márton Ernő

Szőrös és Kisjuhász kertészet citrom-ültetvénye

Agrár- és élelmiszergazdaság

Fellelhetősége: Lajosmizse, Mizse tanya 160./B

Web: <https://magyarcitrom.com/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/people/>

Sz%C5%91r%C3%B3s-Kisjuhász-Kert%C3%A9szet/100057402551152/

Értéktárba kerülés éve: 2022

Szőrös András és Kisjuhász Éva családi kertészete 1987-ben indult szamóca és cserepes jácint termeléssel. A későbbiekben többfajta dísznövény termesztésével is foglalkoztak, viszont 2010-ben visszaálltak a szamócára, kevesebb virágot termeltek és közben elkezdődött a mára virágzó ültetvény telepítése. Egyre több fát ültettek, s mivel egy fa 4-5 év elteltével fordul termőre, mára már évi több tonna citromtermést sikerült elérniük. A citromot korszerű fóliasátorban, biológiai védelem mellett nevelik. Április közepén borul virágba az ültetvény, a szüret pedig novembertől januárig tart. A Meyer citromot termesztik, ami vékony héjú, nem túl savanyú, lédús fajta, kissé átmenet a citrom és a mandarin között. A lajosmizsei citromot teljesen éretten szüretelik, így nem kell semmivel sem tartósítani, amíg a piacra vagy a zöldségeshez ér. A Szőrös házaspár citromjait helyben, a fővárosban és sok vidéki városban is meg lehet vásárolni.

Fotók: Szőrös András

Turizmus és vendéglátás

Fellelhetősége: Lajosmizse, Bene tanya 625. / Felsőlajos, Közös 150.

Web: <https://www.tanyacsarda.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/tanyacsardalajosmizse>

Értéktárba kerülés éve: 2014

Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvett érték (2014)

A Budapeستől 71 km-re elhelyezkedő Öreg Tanyacsárda már 1973 óta, több mint 50 éve fogadja vendégeit az alföldi kisváros, Lajosmizse szomszédságában. A faházás büféként indult vendéglátóhely mára hazánk egyik leghíresebb éttermévé nőtte ki magát: hírért már messze elvitték az ország minden tájáról érkező hazai, valamint a külföldi vendégek.

Az Utazó Magazin és a testvérportálja, AzÜzlet.hu olvasói, turisztikai szakemberek és utazó üzletemberek szavazatai alapján „Az év magyaros étterme” 2024-ben, 2020-ban és 2019-ben a Tanyacsárda lett. 2019-ben (4. alkalommal) a Magyar Turizmus Minőségi Díjat kapta meg a Magyar Turisztikai Ügynökségtől. 2017-ben a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által alapított, „Az év vendéglátója” díjat nyerte el. A csárda magyaros jellegű, kitűnő konyhája joggal érdemelte ki az „Év vidéki étterme” díjat (1999, 2002, 2004, 2006, 2008, 2011), s a cég emellett számos gasztronómiai versenyen és kiállításokon nyert nemzetközi elismerést (Védnöki tábla, Aranybika, Chevalier- Maison de Qualité, Chaîne des Rôtisseurs, Top 10). A vendéglátó szakma a Tanyacsárda éttermet Magyarország legjobb éttermei közé választotta és 2005-ben a maximális három csillaggal tüntette ki.

Az elmúlt több, mint 50 évben a Tanyacsárda égisze alatt a dolgozók közül 7 fő kapta meg a mesterszakács, valamint 6 fő a mesterfelfelzolgálói címet. A Tanyacsárda szakácsai már többszöri alkalommal mérettethették meg magukat a Nemzeti Szakács Válogatott tagjaként

Fotók: www.tanyacsarda.hu

Tóth Rozália festőművésznő alkotói munkássága

Kulturális örökség

Értéktárba kerülés éve: 2014

Tóth Rozália (Dombegyháza 1946 - Lajosmizse, 2015)

Művészi pályája indulását a szentendrei művésztelep hangulata határozta meg. A városi zajt, lüktetést nem tudta és nem is akarta megszokni, ezért 1992-ben költözött ki Lajosmizse tanyavilágába. Egy megüresedett tanyai iskolában bukkant festői otthonára, rendezte be műtermét. Ez a környezet termékenyítően hatott művészetére. Az alföldi táj, a tanyavilág ábrázolásán kívül több kiállításának képein is foglalkoztatta a festészet és a zene kapcsolat is. Alkotásait a realista szemlélet, a valóság őszinte, közérthető, ihletett ábrázolása jellemzi. Tájképein élénk színekkel örökíti meg a megbonthatatlan harmóniájú természetet. Magyar, európai és amerikai magángyűjtemények, galériák őrzik festményeit. Festészetének központi témái: tanyavilág, természet, állatvilág - madarak, évszakok, történelem, bibliai témák.

Képeinek sajátossága az egyedi gipszcsurgatásos technológia alkalmazásában rejlik.

Skultéti Árpád gondolatai Tóth Rózáról:

„A Felső-Kiskunsági táj, illetve a mizsei tanyavilág jelentősen gazdagította alkotói szemléletét. Bár a témáinak zömét az itt fellelt sokszínű élményeiből meríti piktúrája mégsem tekinthető a hagyományos alföldi festészet folytatásának.

Nőies érzékenységgel, olykor romantikus elemek felhasználásával a maga egyéni érzésvilágára átirított motívumokkal ragadja meg az alföldi táj jellegzetességeit, kenyérteremtő erejét és benne a létezés barna lüktetését. A gipsz csurgatásos technológia és a porózusabb olajtechnika alkalmazásával, mélységes finomsággal és lendületes erővel jeleníti meg a mizsei barázdákat, a saras utakat a szekerek vájta nyomokat.

Számomra példaértékű az a törekvés, amit a környezetünkben fellelhető képi értékek kutatásában illetve azok megjelenítésében az elmúlt 20 év során végzett. Hiszem, hogy letelepedésével, fáradhatatlan munkabíráásával, páratlan optimizmusával, önzetlen adományaival pezsgést indított el városunk kulturális és művészeti életében.”

2011-ben Lajosmizse Város Közművelődéséért Díjban részesült.

Fotók: Dodonka Csaba, Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Vellai János gyertyaöntő munkássága és dísz tárgyai

Kulturális örökség

Fellelhetősége: Lajosmizse, Bene tanya 70.

Web: <http://vellaigyertya.hupont.hu/>

Közösségi média: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100054353179765>

Értéktárba kerülés éve: 2015

Alvó érték

Vellai János Lajosmizsén született és itt is él családjával. Ezt a mesterséget a szüleitől tanulta, az évek folyamán az élete részévé vált. Fő vállalkozásban készíti a gyertyákat nap mint nap. Pár éve kibővült a profilja, gyertyák mellett egyéb dísz tárgyakat, többek között gipsz figurákat készít.

Fotó: Facebook

Vinnainé Csurpek Ágnes fazekas munkássága és termékei

Kulturális örökség

Értéktárba kerülés éve: 2014

Alvó érték

A cserépedények, az agyag már kisgyermekkorától foglalkoztatta, aztán hozzányúlt az agyaghoz, és "odaragadt". Felnőttként tanulta ki a fazekasságot. Munkái száz százalékban kézműves kerámiák, kizárólag hagyományos technikával készülnek. Minden egyes darab kézzel korongolt és díszített. Egyedi darabok, nincs két tökéletesen egyforma. Termékeit nem zsúriztette, hobbiként készítette azokat.

Célja, hogy eme ősi mesterségnek tudását, fortélyait átadja, megszerettesse, hogy tovább élhessen az utódokban. Többek között ezért vállalta 2009 és 2018 között a Lajosmizse Város Művelődési Házában és Könyvtárában működő fazekas szakkör vezetését.

Jelenleg Agárdon él.

Fotó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

A borítóképet Basky Balázs készítette.

A kézirat lezárásának időpontja: 2025. április

Impresszum

Kiadó: Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára

Felelős kiadó: Óber Roland

6050 Lajosmizse, Szabadság tér 12.

Szerkesztő: Király Zsuzsanna, Berta István,

Dudás Klára

Tervezés, nyomdai előkészítés: László József

Nyomda: Schneider Nyomda Kft.

5700 Gyula, Károly Róbert utca 7.

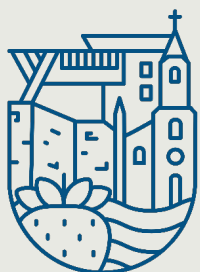
Felelős vezető:

Schneider János

ISBN 978-615-02-3496-0

Lajosmizse, 2025

A város logója

LAJOSMIZSE

A 109/2021. (VIII.12.) számú önkormányzati határozattal elfogadásra került Lajosmizse logója, mely a település meghatározó értékein keresztül letisztult, modern formában mutatja be városunk egyedi arculatát.

2023. március 1. napjától Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi címerről és zászlóról szóló 12/2012. (IV.27.) önkormányzati rendelet 1. § (3) bekezdésében került meghatározásra a logó pontos leírása:

Lajosmizse Város logója pajzs formájú, ahol az alsó harmad bal oldalán helyezkedik el a szamóca, jobb oldalán a vizek szimbóluma. A középső harmad bal oldalán a Pusztatemplom, jobb oldalán a római katolikus templom, felső harmadában a Városháza északi szárnyának sziluettje kapott helyet. A logó elengedhetetlen része a pajzs alatt nyomtatott nagybetűvel, "Cera Pro / Black" betűtípussal, megnövelt betűközzel, vízszintesen elhelyezett "LAJOSMIZSE" felirat.

Városháza

Pusztatemplom

Szamóca

Katolikus Templom

Tavak jelképe

